№ 2932 1895 ՓԵՏՐՎԱՐ 22 ՇԱՐԵԼՆՊԻՀ 1312 ՐԱՄԱԶԱՆ 8 ՕՆՊԻՐԻՆՃԻ ՍԼՆԻ

20 ԲԱՐԱ

ՀԵՐԻՏԵԻ ՇԱՐԳԻՅԼ

20 ԲԱՐԱ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԼ ՄԻԼԼԻՅԼ ԹԻԻՃՃԱՐԻՅԼ ՍԱՐՐԱՖԻՅԼ ՎԷ ԻԼՄԻՅԼ

ԵԼՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

(صاحب امتياز: جيوهلكيان)

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

	12 ամսէ	6 ամսէ	3 ամսէ
ՍԹԱՄՊՈԼ	140 ղ.	70 ղ.	40 ղ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջիմիյէ 20 ղրուշատ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2ինճի վէ 3ինճի սահիֆէ	ղ. 5
4ինճի սահիֆէ 11ի 10ը. հա.	» 3

Մէկ տարը նաֆիայա տակիր պէտքէր [illegible] գապուլ օլունմաքապ վէ սէրճ [illegible] էվրաղ իտաէ օլունմայմաքապ

Իսարէխանէսի Սթամպոլատա Գալաթա Ալի ճատտէսինտէ նումէրո 20 ճիվէլէկեան մաթպասասընատա տրը։ Քեֆֆէլի մէվատատ հաղգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը

ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Գրիթնաէն պա թէլէկրաֆ իշար օ-ունտրընա կէօրէ, Շըմալ աէնիզի իլէ Գալթիզ աէնիզի արասընտաքի զանալըն ըսմը քիւշատը չէհրայինէլրինտէ հազըր պուլընմագ իւզրէ Ալէմանիա թարաֆընտան վապը օյան տավէթին զապուլ իսթէճէ տիր։ Գու զանն Բարզաւ Մէճլիսը մէպուսան տիվանխանէլէրինտէ բիվայէթ իսիմէքատ օլուպ, հաթթա տիւնքի սաը կիւնիւ Ֆըրանսա մէճլիսը վիւքէլասընտա մէպքիր տավէթին զապուլի խուսուսընտա պիր գարար վէրիլէճէկի՝ զիքր օլունան տիվանխանէլէրատ թէէմին իսիմէքատիր։

Բէթէրսպուրկտան վարիա օյան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ռուսիա իմբէրաթօրը Իքինճի Նիգոլա հազրէթլերի նամիզատ օլուպ, ինքլուէնցա վէ պոզազխասթալըգլարընտան մուզաարզգ պուլընը-յոր իմիշ։

Կէլէճէք իլք պահարատ պաշանըմագ յարթըյլա Թիֆլիսէն Գարսա գատար քիմատա իսիլէճէք չըմէնտֆէրին մէ-սարֆը ինչայէսի 23 միլեոն ռուբլի օլ-մագ իւզրէ թանմին իսիլիշ տիր։

ՏԱԼԽԻԼԻԹԻ

Իքինճի ֆրգալ Հիւմայուն գօ-մանտանը սաատ. Շեվգէթ բաշա, վէ էրթօղրուլ ալայը գօմանտանը ֆէրիգ սաատ. Սիւլէյման բաշա հազարաթը հազրը օտուգլարը հալատ. տիւն կէճէ տախի իքինճի ֆրգալ Հիւմայունլն պազը պէօիւք վէ ալայլարը իլէ սիւվարի էրթօղրուլ ալայը իւմրա վէ գապրթան վէ էֆրատ՝ Եբլազգ սէրայը Հիւմայունը ճիվարընտաքի տարիլէ մախսուսէտ իֆթարը Սէնիյէտէ պուլընմշլար, վէ ճիւմէսի տէ աթիյէի Սէ-նիյէտէր իլէ թալթիֆ պուլըրմշլար տը։

—Կիրիտ վալի վէքիլի սապրգ տէվ. Թուրքան բաշա հազրէթլէր՝ Կիրիտ ֆրգալ ասքէրիյէսի գօ-մանտանը ֆէրիգ սաատ. Հասան Թահսին բաշա հազրէթլերին վէ-քիլ պըրագարագ. Ցերսաատէթէ Մի-թէվէճճիհէն Կիրիտէն հարէ-քէթ իմիշ տիր։

Վալիի ճէտիտ տէվ. Ալէքսանտր Գարաթէոտորի բաշա հազրէթլերի՝ էվվէլքի կիւն պէրաի թէչէքքիւր Մապէյնը Հիւմայունա ազիմէթլէ, իլթիֆաթը Շահանէյէ մազհար պուլըրըմշը տը։

Բաշի միւշարէլէյհին եարըն հիւ-քիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան թախսիս պուլըրլան պիր վաբօրլա Ցերսաատէթտէն հարաքէթ իմիէսի մուգարրէր պուլընտը կիպի, ժան Միւգիրիս պէյին տախի բաշի միւ-յարէլէյինն սաիր մայէթի իլէ պիրլիքատ կիրիտ ազիմէթ իսէճէկի իչիտիրմիշ տիր։

—Ցերսաատէթ Ավսթրիա սէֆա-բէթի թէրճէմանը Մ. Միւլլերէ կիւ-միշ խմիյազ միտալեասը իհսան պուլըրըմշը տը։

—Ուշագ վէ Սինօպ հարիգլէ-րինտէ խանէլերի եանարագ աչգատ գալան պիշարէլէրէ թէվզի իտիւ-մէք, վէ եէնիտէն խանէ ինչասընա գուտրէթլերի եէթմէյէն միւհթա-ճիյնէ պարագալար եարմագ իչիւն լիւզումը պատէթմագդգ անլաշը-լըպ, Ցերսաատէթ վէ վիլայէթլեր-ատէն թօբանմասընա իրատէի Սէ-նիյէ չէրէֆսուսուր պույրըլան 15 պին լիրալըգ իանէտէն տարէի աս-քէրիյէ հիսսէսինէ 15000 ղրշ. թէֆ-ֆրիգ իտիմիշ օյոտղընտան, մէգքիւր մէպլաղը՝ քէթէպէ վէ խատէմէ իս-թինա իտիլէրէք, եարընրզ երքեա-նը մէմուրիյնատէն թօբանրպ սէ-ռիան իրսալի լիւզումը՝ Ցախիրիյէ նէգարէթինտէն մագամը Սէրասքէ-րիյէ իզպար գրըլընմըշ տը։

—Պուլկարիի թէվճիհաթ ճէտվէ-լինտէ էօհտէլերինէ թէֆվիզ պույ-ռուլտուղը եագրըմշ՝ օյան Մահքէմէի Թէմեիզ ճէղա տարէրէսի ռէիսը ճէ-տտի աթուճ. Իպրահիմ Շեվգը, վէ Մահքէմէի Իսթինաֆրէիսը էվ-վէլի աթուճ. Խալիտ պէյ էֆէնտի-լէր հազարաթը՝ մէմուրիյէթը ճէ-տ տէլերինտէն տօյայը՝ տիւն Մա-պէյնը Հիւմայունա ազիմէթլէ խա-քիրաի Շահանէյէ արզը ուպուտի-յէթ էյլէմիշլեր տիր։

—Պէլկրատտան արլնան մայիս-մաթտան անլաշրլարընա կէօրէ, կէչէն փետրվարըն 10ընճը կէճէսի՝ Պէլկրատ Օսմանլը սէֆիրի միրալայ իզզ. Թէվֆիգ պէյ թարաֆընտան սէֆարէթ տարէսինին պէօիւք սայօնընտա ուսմամ Սրբպիա վիւքէ-լասբյա, պիրճիւմէ էճնէպի սէֆա-րէթ մէմուրլարընա միւքէմմէլ պիր զեյաֆէթ վերիլմիշ տիր։

—Սիւվարի Համիտիյէ ալայլա-ընտան պագրարընա իհսան պույ-ռլան սանճագլարը թէսլիմէ մէ-մուրէն տէօրտունճի օրտուի Հիւ-մայունտա պուլընան եավերանը Շահանէյէն սատ. Վէհպի բաշա հագրէթլերի իքմալը վագիֆէ էյ-լէմէքլէ, տիւն չէհրիմիզ կէր-միշ տիր։

—Սիւրբէի Հիւմայունը իսկիւ-տարատան Պէյրութա կէօթիւրմէք իչիւն Իտարէի Մախսուսէնին Ա.է Ս-Ի բաշա վաբօրը թախսիս օյնը-մըշ տը։

—Սաղամ իրէք գօզասը եէթիշ-տիրմէք ուսուլինի Պրուսա հարիր-տարիւթթաալիմինտէ թահսիլ իմ-տիքատէն ասնրա քէնտի մէմէքէթ-լերինէ ավտէթլէ, մէգքիւր ուսուլի մէճճանէն էհալիյէ էօյրէթմէք ի-չին, պու քերրէ Սամսունտա պիլ-իմմիհան 20 եաչարընտա Սարգիս Կ. Ագրաեան իսմինտէ պիր էրմէնի իլէ 24 եաչընտա Ֆիլիբիս Նամընտա պիր Ռում թային օյնընտգլարընան, պունլարըն սերիան եօյա չը-գարըլմալարը իչիւն Թրապիզոն Ցու-յունը Ուսմամիյէ նէգարէթինէ էմր վերիլմիշ տիր։

—Թագսիմտէ ինչա օյնան Ֆը-րանսըզ խասթախանէսինին էօն ճի-հէթի իլէ խարիճի գըսմարը պու քերրէ խիթամ պուլուպ, եա-գընտա տասիկեն լաղմ կէլէն թէրթիպաթը իճրասընա թէչէպ-պիւս օյունճաղընտան, մէգքիւր էպնիյէ գալֆասը Մ. Գարրէ՝ Ֆը-րանսատա սոն տէֆա եաբրլան խաս-թախանէլէրտէ ֆէնինի թէրագ-գրյաթը ճէտիտէսինէ մուվաֆրգ սուրէթատ իճրա օյնան թէրթիպա-թը կէօրէրէք Թագսիմտէքի խաս-թախանէյի տախի պու սուրէթէ իֆրաղ իմմէք իւզրէ եագընտա Բարիզզ կիտէճէք տիր։

—Խրտիվ ֆէխամ. տէվ. Ապպաս բաշա հազրէթլերինին վալիտէսի միւպթէլա օյտըղը սարբրգ խաս-թալըղընը թէտավիսի իչիւն մայիս-ի 15ին Ֆրանսա գալան պիշարէլերէ թէվզի իտիւ-մէք, վէ եէնիտէն խանէ ինչասընա գուտրէթլերի եէթմէյէն միւհթա-ճիյնէ պարագալար եարմագ իչիւն լիւզումը պատէթմագդգ անլաշը-լըպ, Ցերսաատէթ վէ վիլայէթլեր-ատէն թօբանմասընա իրատէի Սէ-նիյէ չէրէֆսուսուր պույրըլան 15 պին լիրալըգ իանէտէն տարէի աս-քէրիյէ հիսսէսինէ 15000 ղրշ. թէֆ-ֆրիգ իտիմիշ օյոտղընտան, մէգքիւր մէպլաղը՝ քէթէպէ վէ խատէմէ իս-թինա իտիլէրէք, եարընրզ երքեա-նը մէմուրիյնատէն թօբանրպ սէ-ռիան իրսալի լիւզումը՝ Ցախիրիյէ նէգարէթինտէն մագամը Սէրասքէ-րիյէ իզպար գրըլընմըշ տը։

—Պուլկիի թէվճիհաթ ճէտվէ-լինտէ էօհտէլերինէ թէֆվիզ պույ-ռուլտուղը եագրըմշ՝ օյան Մահքէմէի Թէմեիզ ճէղա տարէրէսի ռէիսը ճէ-տտի աթուճ. Իպրահիմ Շեվգը, վէ Մահքէմէի Իսթինաֆրէիսը էվ-վէլի աթուճ. Խալիտ պէյ էֆէնտի-լէր հազարաթը՝ մէմուրիյէթը ճէ-տ տէլերինտէն տօյայը՝ տիւն Մա-պէյնը Հիւմայունա ազիմէթլէ խա-քիրաի Շահանէյէ արզը ուպուտի-յէթ էյլէմիշլեր տիր։

—Պէլկրատտան արլնան մայիս-մաթտան անլաշրլարընա կէօրէ, կէչէն փետրվարըն 10ընճը կէճէսի՝ Պէլկրատ Օսմանլը սէֆիրի միրալայ իզզ. Թէվֆիգ պէյ թարաֆընտան սէֆարէթ տարէսինին պէօիւք սայօնընտա ուսմամ Սրբպիա վիւքէ-լասբյա, պիրճիւմէ էճնէպի սէֆա-րէթ մէմուրլարընա միւքէմմէլ պիր զեյաֆէթ վերիլմիշ տիր։

—Սիւվարի Համիտիյէ ալայլա-ընտան պագրարընա իհսան պույ-ռլան սանճագլարը թէսլիմէ մէ-մուրէն տէօրտունճի օրտուի Հիւ-մայունտա պուլընան եավերանը Շահանէյէն սատ. Վէհպի բաշա հագրէթլերի իքմալը վագիֆէ էյ-լէմէքլէ, տիւն չէհրիմիզ կէր-միշ տիր։

—Սիւրբէի Հիւմայունը իսկիւ-տարատան Պէյրութա կէօթիւրմէք իչիւն Իտարէի Մախսուսէնին Ա.է Ս-Ի բաշա վաբօրը թախսիս օյնը-մըշ տը։

—Սաղամ իրէք գօզասը եէթիշ-տիրմէք ուսուլինի Պրուսա հարիր-տարիւթթաալիմինտէ թահսիլ իմ-տիքատէն ասնրա քէնտի մէմէքէթ-լերինէ ավտէթլէ, մէգքիւր ուսուլի մէճճանէն էհալիյէ էօյրէթմէք ի-չին, պու քերրէ Սամսունտա պիլ-իմմիհան 20 եաչարընտա Սարգիս Կ. Ագրաեան իսմինտէ պիր էրմէնի իլէ 24 եաչընտա Ֆիլիբիս Նամընտա պիր Ռում թային օյնընտգլարընան, պունլարըն սերիան եօյա չը-գարըլմալարը իչիւն Թրապիզոն Ցու-յունը Ուսմամիյէ նէգարէթինէ էմր վերիլմիշ տիր։

—Թագսիմտէ ինչա օյնան Ֆը-րանսըզ խասթախանէսինին էօն ճի-հէթի իլէ խարիճի գըսմարը պու քերրէ խիթամ պուլուպ, եա-գընտա տասիկեն լաղմ կէլէն թէրթիպաթը իճրասընա թէչէպ-պիւս օյունճաղընտան, մէգքիւր էպնիյէ գալֆասը Մ. Գարրէ՝ Ֆը-րանսատա սոն տէֆա եաբրլան խաս-թախանէլէրտէ ֆէնինի թէրագ-գրյաթը ճէտիտէսինէ մուվաֆրգ սուրէթատ իճրա օյնան թէրթիպա-թը կէօրէրէք Թագսիմտէքի խաս-թախանէյի տախի պու սուրէթէ իֆրաղ իմմէք իւզրէ եագընտա Բարիզզ կիտէճէք տիր։

—Խրտիվ ֆէխամ. տէվ. Ապպաս բաշա հազրէթլերինին վալիտէսի միւպթէլա օյտըղը սարբրգ խաս-թալըղընը թէտավիսի իչիւն մայիս-ի

Մ. ՀԱՆԼԻՆԻՆ ՎԷՖԱԹԸ

Բէֆիգիմիզ Սթամպոլ կազէթասը-նին միւարը սապրգը Պարօն Հէնրի Հանլի տախի իչ կիւն ազատմ չէ-տտա պիր սամիճան խասթալրընա տիւշար օյտըղընտան, իճրա օյնան թէտավի քեարկիրը թէէսիր օյտամ-յարագ, 47 եաչընտա օյտըղը հալ-տէ տիւն սապահ վէֆաթ իմմիշ տիր։

Մուսամիէյհ Պարօն Հէնրի Հանլի 16-17 սէնէ ազատմ մէգքիւր կազէ-թանըն իմթիյազընը պիրատէրինէն ախզ իտիրէք, օր վագրմտան պէ-ռու մամպուտի ալէմինտէ խրտէ-մաթը միւթատտիտէսի սէպգ իթ-միշ, վէ քէնտիսինի թանը յանլարըն հիւրմէթ ու բիայէթինէ մազհար օր-մուշ տը։

Պարօն Հէնրի Հանլի 17-18 սէնէ ազատմ Լօնտրատաքի Սընթրոպ կա-զէթասընա տախի մուխպիր սրֆա-թըյլա մէգալէլեր եագմշ տը։

ԵԱՆԿԸՆ

Տիւն կէճէ սաաթ 3 բատտէլէ-րինտէ Իւսկիւտարատա Պաղլար Պա-ղը ճիվարընտա Վանքը Պաղընը Բամբուլ օսգաղընտա սիկուրթա տէլ-լալը Ահարոնեան Անիքատս աղանը մութասարրֆ օյտըղը ալաշպ վէ եէնի խանէտէն եանկը զուհուր իտէրէք, եարընրզ մէգքիւր խանէ միւհթէրեգ օյտըղը հալտէ պասթը-ըրըմշ տը։

2500 ֆրանգը իւնիօն, վէ 2500 ֆրանգը տախի Իւրպէն-Պէյթ սի-կուրթա գումբանեարընա ատա օյմագ իւզրէ մէգքիւր խանէ՝ 5000 ֆրանգա սիկուրթալը իմիշ։

* *

Իպու հարիգ տիւն կէճէ բէք չօգ սէմթերտէ մահալլէ պէքճիլէ-ր թարաֆընտան իսկիւտարատա Թօքհանէյի Օղլունտա աէյու չաղ-ըրըմշ իսէ տէ, Վանքն Պաղ իլէ Թօքհանէյի Օղլու արասընտա լա-ագալլ պիր չէրեէք սատթըգ պիր մէսաֆէ պուլընտըղընտան, պու կի-պի սէհվլերտէն թէվգագ իտիլմէ-սի խուսուսընտա մէրճիի թարա-ֆընտան լաղմ կէլէնլերէ էմր օ-ղլնմասը ինթիզար օյնըը։

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ԵԷՆԻՇԷՀԻՐ ՃԻՆԱՅԹԻ

Տիւնքի վէ էվվէլքի կիւնքի նիւս-խէլէրիմիզտէ թաֆսիլաթը տէրճ օ-ղլնան Պէյօղլու եէնիշէհիր ճինա-յէթի հազրընտա տիւն տախի Պէ-յօղլու միւտտահի ումամիրիկի տա-իրէսինտէ թահգիգաթա վէ չահիտ-լէրին իսթիճվապթընա տէվամ օղլնմըշ տը։ Վուգուաթ՝ թարիֆ իմտիկիմիզ սուրէթատ ճէրէյան իմտիկինտէն, պունտան մասատա տի-կէր պիր կէօնա մարիւմաթ եօգ տը։

Էնտաի վագատտա պաշընա իս-քէմլի իսապէթ իտէրէք աղը սուր-էթատ մէճրուհ օյան գաթիլ Ղա-զար՝ էյեէմմ հապսխանէի ումամի խասթախանէսինտէ պուլընըպ, իւ-զերինտէ՝ պէյնինէ գան եիւրիւմէք էմարէլերի կէօրիւմէքատ վէ հալի իմիտսիզ պիր հալտէ պուլընմագ-տա իմիշ։

Խտիվիյէ գումբանեասընդն Բէրն Ապպաս նամ վաբօրը՝ պու հաֆթա Իսքէնտէրիյէյէ տօղրու բօսթա իճ-բա իտէրէք, եարընքի բէնճէնպհհ կիւնիւ էօյլէնտէն սօնդրա ալաֆր. սաաթ 3տէ Ցերսաատէթ լիմանը-տան հարէքէթ իտէճէք տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Պու սապահ էվրօբա պօրսալարընան վարիա օյան ֆօնտօ թէլէկրաֆլարընա ֆէվզէյատէ թէրագգրյաթ կէօրիւմէսի իւզերինէ Օսմ. ֆօնտալարը տախի ֆէվ-զէլատէքտէրէյէ թէրագգը էյլէմիշտիր։ Կէչէն ճումատա էրթէսի կիւնիւ գօնսօլիսէ 30 ղշ. 6 բարա իքէն պու սապահ 30.29½ բարա աչըլմըշ. Բումէլի չըմէնտֆէր թանվիլաթը հաքէզա՝ կէչէնէլերէտ 138-139 ֆր. բատտէլերինտէ իքէն պու սապահ 145½ ֆր. աչըլմըշ տը։ Օսմանլի 107 ղրշ. գրյամէթինտէ պուլընմագտատը։ Ռէմի հիսսէ սէնէտաթը ֆիյաթընա կէ-լինճէ 4-5 կիւն զարֆընտա 1 լիրա թէ-լրագգը էյլէյիպ, էլնէվմ 23 լիրա 32 բա-րա բատտէլերինտէ տիրը։ Օսմ. Պանգասը, Սիկարէթ, Թրամվայ, Անատօլու չըմէն-տֆէր թանվիլաթլարը ֆիյաթլարը տա-խի թէրագգը էյլէմէքատ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կրօն. ժողով տիւն Բաթրիգխա-նէտէ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Մատթէոս Սրբազան հազրէթլերիրին Նախա-գահութիւնը վէ Ալէքսանճեան Գեր. Տ. Գրիգորիս Սրբազանն Ատենա-պետութիւնը թահսիլընտա ագտը իճ-թիմա իտէրէք, պէրվէճհը աթի գա-բարլար վէրմիշ տիր։

1.—Սուրբ Երուսաղէմ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլերի՝ Ազգ. կեդր. Վարչու-թիւնըն եէնի կէօն. ժողովընա պիր թահրիրաթ իրսալ իտէրէք, մէճլիսը մէգքիւր ազալարընը թէպրիք իթ-միշ, վէ մէմուրիյէթլերինտէ ճէնա-պը Հազգը նուսրէթի վէ մուավէ-նէթիյէ մուվաֆֆագ օյմալարընը թէմէնի վէ նիյազ էյլէմիշ օյմագ-լա, տիւնքի կրօն. ժողով՝ Բաթրի-գը միւշարէլէյհ հազրէթլերինէ պիր թէչէքքիւրնամէ իրսալինէ գարար վէրմիշ տիր։

2.—Կրօն. ժողովըն քէնտի մի-յանընտան թային իթտիկի գօմիսիօն Մայր-եկեղեցի բաբասարբ.յլա Թաղ-խորհուրդընընը պարաբօրթօ մէճլի-սը մէգքիւրէ թագտիմ ու իրաէ իթ-տիքերի 6 նէֆէր քահանայցուլ-լարընը իմ ու մարիւմաճճա իգթիմ-տարլարընը վէ մումարիյէհիմին էլլերինտէ պուլընան պիճիւմէ չա-հատէթնամէլերի թէպգիգ իտէ-րէք, պունլարատան պէյնին, եա-նի Գէորգ Միրիճանեան, Պողոս Տէր Բարթողոմէոսեան, Թա-դէոս Արիստակէսեան, Դանիէլ Գօ-յանճեան վէ Յարութիւն Կարապետ-եան նամ Տիրացուլարընը տինը Թր-իսթիյանի գավատինճէ էվատթ մարիւմաթլարը օյտուղընը, վէ քիրի-սէ թէպանիյաթընճա քիմբանին վուգուֆը թամամը վէ քիմբանին տախի էբէյլճէ միւսթահտ պուլընտ-ըրընը պիթթասագ պէյնին տէ բաբասլըղա լիյագաթը օյտըղընը իս-պաթ իթտիքատն սօնրա, պունլարըն ձեռնադրութիւնը իճրա օյնմասընը թէքրիֆ իթմիշ օյմաղլա, տիւնքի կրօն. ժողով՝ մումարիյէհիմ պէշ ընծայացուցընը Մայր եկեղեցի իլէ ճիվար իւշ թաղլարընը քիրիսէլէրին-նէ քահանայ թագտիս օյնմալար-ընա գարար վէրմիշ տիր։

Պունլարատան մասատա, տիւնքի կրօն. ժողով տիկէր պագը զէվճ ու զէվճէ վէ խուսուսի մէսէլէլերին բուլէթ ու թէսվիյէսիյլէ տախի մէշղուլ օյմըշ տը։

Պիր գաշ սէնէտէն պէրու Բաթ-րիգխանէնին թահրիրը նուֆուս մէմուրը պուլունան Հովուեան Ղա-զար էֆ. պիր գաշ կիւնատէն պէ-րու խասթա օյտուղը հալտէ տիւն սապահ վէֆաթ իմմիշ օյմաղլա, ճէնազէ ալայը պու կիւն Պէյօղլունտա Ս. Երրորդութիւն քիլիսէսին-տէ իճրա օյնարագ, օրատան եէ-նիքէօյ գասպրիսթանընա նագլ իլէ խանէտանընա մախսուս մագպերէտ տէճն օյնանճագ տը։

Հովուեան Ղազար էֆ. 1870տէն պէրու Բաթրիգխանէնին մուսթէ-լիֆ մէճլիսէրի ազալըղընտա պու-լունարագ, իսպրագը լիյագաթ իմ-միշ վէ մազհարը հիւրմէթ ու բիա-յէթ օրմուշ տը։

Ս. Փրկիչ խասթախանէսինին եէնի Հոգաբարձութիւն հէյէթի՝ տիւն մէգքիւր խասթախանէ խտարէսի օ-տասընտա ագտը իճթիմա իմմիշ տիր։ Սապրգ Հոգաբարձութիւն ա-գասընան Թաչճեան Սարգիս էֆ. իշպու իճթիմատա հազրը պուլ-ունրպ, քէնտի միւտտէթը մէմուրի-յէթը էսնասընտաքի պիրճիւմէ հի-սապ վէ գույուտաթ տէֆթէրէրին-նի եէնի Հոգաբարձութիւնա թէս-լիմ իմմիշ տիր։

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Հոգաբարձութիւնս մեծաւ չնորհակա-լութեամբ կը հրատարակէ հետեւեալ բա-րեգութ Տեարց 1894 տարւոյ նուէրները.

	ղրշ.
Նախորդ հրատարակութենէն գումարը	32500
Տիգրան Դարակէօզեան	1080
Նշան Գալֆայեան	1080
Սարգիս Թաչճեան	864
Մկրտիչ Ճանրմեան	540
Յովհաննէս Պէյլիկճեան	216
Բարսեղ Թէքճեան	216
Պետրոս Դարակէօզեան	108
Գէորգ Գրիգորեան	108
Պողոս Գըլըճճեան	108
	36820

Ի դիմաց Հոգաբար. Ս. Փրկչի
Ազգ. Հիւանդանոցի
Ատենադպիր Վ. Ատենապետի
Յ.ԷՔ Պաղէեան Մանուկ Ս. Աբեղեան
Կ. Պոլիս 21 փետր. 1895

ԹԷԼԵԳՐԱՖ

Բարիզ 5 մարտ

Պիր թաղրմ հայտուտ չէթէլերի՝ Գօ-ռէա իլլէքսինին չրմալ ճիհէթինտէ իճ-բաի չկրավէթ իտիյօրլար։

Մադրիտ 5 մարտ

Ամէրիգատա քէտին Գուպա ատտը-նա սէվգ օյնանճաղ ասաքիրին գոման-տասը՝ մարէշալ Մարթինէզ Գամբոսա թէվտի ու իհսալէ օյտունմըշ տը։

Մէգքիւր ատտատա հայտուտլրը տէֆ ու թէնքիրի իչիւն Սպանիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան սէվգ իտիլէճէք օյան 14000 նէֆէր ասաքիրի հարպկէ նագը-ը 20000 նէֆէրէ իպալալ իթմէյէ գա-բար վէրմիշ տիր։

ՄԵԾ ՊԱՀՔ ՎԷ ՔԱՐՈՂԻՉԼԷՐ

Կրօնական ժողովրդն կէյէն հաֆ-թաքի իճթիմաքնտա Մեծ Պահք զարիքնտա էհալէյի քարոզլար իլէ բուհանի սուրէթաէ թէսէլի իմ-մէք իւզրէ, մուխթէլիֆ քիլիսէյէ-րէ քարոզիչէր թային իմտիկինի կազէթալար եազըլար։

Սէնէնին մուխթէլիֆ գըսմլարընտա՝ պիր նէվ իհթիյաճ վէ եա վա-զիֆէնին տիկէր իհթիյաճ վէ վա-զիֆէլէրէ թէֆէվվիւգ իթտիկի կէօրիւլէկէլտիկի կիպի, Մեծ Պահ-քըն տա բուհանի իհթիյաճ վէ վա-զիֆէլէրին զէմանը թէֆէվվիւգի օլսըզընը պիլա թէրէտտիւտ պէյան իմմէք միւմքին տիր։

Մեծ Պահք՝ քիլիսէյէրին քարոզ զէմանը տըր. վէ Էվրօքատա եաչա-մըշ օլանլար պիլիրէր քի, օ տին-սիզլիքէ իմհամ օլընան Ֆրանսա-տա պիլէ՝ Մեծ Պահք միւտտէթին-տէ էհալիին հէր զըսմը քարոզ տիյնէմէկէ ֆէվգէյատէ խահիշ կէօսթէրմէքտէ, վէ քիլիսէյէրի խընճախընճ տօլտուրմագտա տըր։

Հալ պէօյլէ իքէն՝ պիրտէ Մեծ Պահք քարոզլարընա —խուսուսիյլէ կէնճ թագըմընտան— տէվամ իտէն-լէրին մըգտարը բէք նատիր պու-լընտըզը թէէսսիւֆլէ միչահէտէ ի-տիրմէքտէ տիր։

Պունըն սէպէպի աճապա հրսսի-սիյաթը մէգհէպիյէնին էքսիրմէսի մէսէլէսի՝ իքիտէ պիրտէ մէ-յտանա աթըրմագտա տըր. հալ պու-քի պունըն տէրէճէսի ֆէվգէյա-տէ իդամ իտիրմէքտէ տիր. միլլէ-թիմիզտէ գալպէրի մէգհէպին թէսէլլիյաթընա գարշը հագիգաթէն գաբանմըշ օլանլարըն մըգտարը գայէթ էհէմմիյէթսիզ տիր. ասըլ սէպէպի պաշգա ճիհէթլէրտէ արա-մայը տըր։

Միւգթէտիր վէ զէման իլէ պէ-րապէր եիւրիւմիւշ քարոզիչէրին նէտարէթի կէօսթէրիլիր։ Պու պէօ-յլուք պիր սէպէպ տիր. ֆագաթ «սէպէպ էկէր եալընըզ պու տըր» աէնիլիր իսէ, երնէ եանլըշ ի-տիրմիշ օլուր։ Զիրա մէսէլա Սթամ-պոլ տախիլինտէ հիչ տէյիլ էսէ՝ 6-7 միւգթէտիր վէ հագըգի պիր պէյա-զէթի հալդ ըէհապին կէօսթէրմէք միւմքին տիր։

Պիգէ գալը իսէ՝ Մեծ Պահք քարոզլարը մէսէլէսինտէ տիկէր ի-քի խուսուսըն բէք պէօյլուք էհէմ-միյէթի վարըր։

Էվվէլա քարոգա էսաս ինթիխապ իտիլէն մատաէնին էքսէրնա մաթ-լուպա մուվաֆգգ պուլընմամաը։

Քարոզն էսաս՝ եա օ գաատար բուհանի վէ իմը իլահիյէ (Աստ-ուածաբանութիւն) միւթալլիգ տիր քի, բուհանի կիւրուհինտէն օրմա-յանլարըն մէրագընը թահրիք իտէ-մէգ. եա օ գաատար աշիքար պիր մատատէ տիր քի, հէր քէս գաթէն պիլիտիկինտէն, եէնիտէն տույմաղա միւհթաճ տէյիլ տիր. եա էօյլէ պիր խուսուս տըր քի, քիմսէ անը քիլիսէտէ իշլիթմէք ինթիզարընտա պուլընմամաղ։

Քիլիսէ քարոզ՝ Ալլահըն Քէլա-մընը (Բանն Աստուծոյ) թէֆսիր ու իյգահը օրմագ լազըմ կէլտիկինի իմիրաֆ իտէրիզ. ֆագաթ, պու թէֆսիր ու իյգահլարը՝ էկէր մէգ-հէպին թէնպիհլէրինին տիւնեա էօմ-րիւնէ թէալլիւգի օլան, վէ բուհըն իհթիյաճլարը իլէ պէրապէր տիւ-եա էօմրիւնին իհթիյաճլարը հագ-գընտա տախի թէվսիի մալիւմաթա խըտմէթ իտէն գըսմը իլէ իրթիպա-թը օլուր իսէ, տահա զիյատէ մէ-բազը թահրիք իտէճէքլէրի, վէ խմթիֆատէյի մուճիպ օլաճագլարը շիւպհէսիզ տիր։

Նասըլ իսէ, պիզիմ քարոզիչէր պու ճիհէթի բէք ագ նազարը ի-թիպարա ալրլար։

Պէր տէ՝ սակը մէմալիքտէ վէ հաթթա միւլքիմիզտէ տախի սակը մէգտիպ բուհպանլարը՝ վէրէճէք-լէրի քարոզլարն էսասընը էվվէլճէ իլան իհթիքլէրի, վէ պու սայէտէ նէ՞րէտէ հա՞նկը մատատէ հագգընտա քարոզ սէօյլէնէճէկինի պիլիպ, օնա կէօրէ իսթիմայա շիթապ իթ-տիկի հալտէ, պիզտէ պու տա ու-սուլ իթթիխազ իտիրմէմիշ տիր։

Հալ պու քի, էյի պիրշէյին թա-ամիմի իչին վիճտանա վէ հայսի-յէթէ գարշը օրմայան շէյլէրին ճիւմլէսինտէն իսթիֆատէ իթմէք կէրէք տիր։

Ֆիլան կիւն ֆիլան սաաթտա ֆի-լան բահիպին ֆիլան քիլիսէտէ շու-եա պու մատատէէն պահս իտէճէ-կինի կազէթալար վասթասըյլա եազմագտա՝ ազլէն վէ մէգհէպէն նէ՞ կիպի մահզուր թաամվուր ի-տիլէպիլիր քի՝ պունը էքսէր բա-հիպլէրիմիզ ճաիզ կէօրմէյօրլար։

Զանը ամիգանէմիզ գալը իսէ, պու ճաիզ կէօրմէմէք բէք վահի պիր միւլահազատան իլէրի կէմէք-տէ տիր, վէ պու հալտէ բսրար իթ-մէք՝ թէֆէրրուաթտա պաթլ զանն-լարա սատրգ գալարագ, էսասը զա-ֆֆա տիւչար էյլէմէք մէսապէսին-տէ տիր։

Էքսէր մէմալիքտէ օլտուղը կի-պի, պիզտէ տախի ֆիլիսէյէ սիտ մէվատտըն պէօյլէ թէֆէրրուաթա սիտ ճիհէթլէրինտէ զէմանըն թէէ-սիրինի գտատլ իթմէքի տիր. էքս-էր սակը Քիլիսէյէրին պու խու-սուսատքի մէսէլէքի պիզէ պիր նիւ-մունէ օլապիլիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՆԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԻՆԷ

Իմթալիա գրալը Ումպերթօ հագ-ըէթլէրէրին չախսի սէրվէթի 6 մի-լեօն ինկ. լիրաար գատար օլուպ, պու ճէսիմ սէրվէթի Լօնտրատաքի Բօչիտլէրին պանգասընտա տէբօգի-թօ իմմէք իւզրէ իմիշ։

——

Նօրֆօլգ տուգասը Լօնտրա սօ-գագլարընտա կէզիհնտիկի սըրատա, իմթիյար պիր գատըն կէօրիւր քի, ըգտրբապը պիր հալտէ պուլընմագ-տա իքէն պիր արապա իսթէմէքտէ, ֆագաթ սէսինի իշլիթտիրէմմէքտէ վէ լազըմ կէլէն հարէքէթի իճրա-տէմմէքտէ խահ։ Նօրֆօլգ տուգասը՝ պու գատընը իմտատընա եէթիշպ պիր արապա թէտարիք իտէր, վէ կէօրիւնիւշտէ խասթա օլան օ գա-տընը բահաթճա սրապանին իշլինէ եէրլէշտիրիպ լուսթիւնտէն արապա-նին գաբուսընը գաբամագտա իքէն, իմթիյար գատընը՝ էյլինի ճէպինէ սօ-գարագ՝ օթուզ բարալը գատրը չը-գարը վէ պասիշ նէվինտէն Նօր-ֆօլգ տուգասընա վէրիպ, «Պանա պա՛գ, եահո՞ւ, պու բարայը ալտա գահմէթինէ գարշըրգ պիր շարապ իշի վէրո» տէր։ Ղալիպա օ միլեօն-լար սահիպի տուգանը քէնտի ամրը թէրի իլէ գագանտրզը բարա՝ պու օթուզ բարա իտի։

——

Էսպագ Ինկիլթէրրա վիւքէլասը ազասընտան մէշհուր լօրտ Բանտօլֆ Զըրշիլին՝ կէչէն կիւնլէր կէնճ եա-շընտա վէֆաթ իմմիշ օլտուղը մա-լիւմ տիր։ Միւթէվէֆֆանըն օն մի-լեօն ինկ. լիր։ սը գատար սէրվէթի օլուպ, քէնտի 6 նէֆէր գրդգարըն-տայլարընա թագսիմ օլընմըշ տըր։ Լօրտ Բանտօլֆ Զըրշիլին՝ օ քիլլի-յէթլի միրասընա սահիպ օլան գրդ-գարընտայլարը գաթէն էվլի օլուպ, քիմի միւչէս, քիմի միլեսի վէ քիմիսի վիգօնթէս պուլընտրզը հալ-տէ, պիրիսինին գօճասը Սըր Սա-մուէլ Ուիլսըն տախի միլիոնէրլէր-տէն օլտրզը կիպի, լօրտ Պիգընս-ֆիլտին Հիկէնտէնտէ պուլընան գօ-նաղընը իյֆար էյլէմիշ տիր։

——

Շիմտիքի Ֆրանսա բէիսը ճիւմ-հուրը Մ. Ֆէլիքս Ֆոռ հագրէթլէրի թիւթիւնէ միւպթէլա պուլընան բէ-իսլէրին պիրինճիսի օրմըշ տըր։ Մ. Թիէր էսկի ատամլար կիպի էնֆիլ-էյէ տիւշմիշ օլուպ, էօթէյէ պէ-ռիյէ թիւթիւն տիւմանը սավուրմագ ատէթինտէ տէյիլ իտի։ Մարէչալ Մագ—Մահօն հէր նէ գատար կէնճիլգ զէմանընտա թիւ-թիւնէ միւպթէլա պուլընմագտա ի-տի իսէ ատ, բէիսը ճիւմհուր ին-թիհամա օլընմասընտան պիր գաչ սէնէ էվվէլլէրի, հէքիմլէրին նա-սիհաթը իւգէրինէ թիւթիւն իշմէք-տէն վազ կէշմիշ իտի։ Միչարէ-լէյհտէն սօնրա բէիսի ճիւմհուր օ-լան Մ. Կրէվի վէ Մ. Գարնօ հա-գարաթը՝ գաթէն տրա թիւթիւն իշմէգլէր իտի։ Կէչէնլէրտէ մէմու-բիյէթինտէն իսթիֆա իտէն Մ. Գա-գիմիը Բէռիէ հագրէթլէրի տախի արա սրրա պիրէր ուֆագ սիկարա թիւթիւրիր իտի իսէ տէ, պիր գրդ կիպի սըրֆ էյլէնճէ մագա-մընտա սիկարայը էլինէ ալրը իտի։ Շիմտիքի բէիսը ճիւմհուր Մ. Ֆէ-լիքս Ֆոռ հագրէթլէրի իսէ, քէնտի բիբօսընը վէ եախօտ ալէա սիկա-բալարը էլինէն պրագմագ իսթէ-մէյօր։

——

Լինկիլիգ կագէթաճրլարընը՝ էօլ-տիւքլէրինտէ պրագտրզլարը սէր-վէթի տիգզաթա չյան օլուպ, ճէտ վէլի չուլթիտէքի սուրէթտէ թա-յին օլընմըշ, եանի բէսմէն թաատիգ գըլընմըշ տըր։

Թայդըն էվվէլքի սահիպի 563000 ինկ. լիրաար,

Թայդըն սօնրաքի սահիպի 277500 ինկ. լիրաար,

Տէյլի Թէլէկրաֆըն սահիպի 475000 ինկ. լիրաար,

Լէյ Մէրէյ-էյնին սահիպի 165800 ինկ. լիրաար,

Մանչէսթր Կարդիէնին սահիպի 147 պին 800 ինկ. լիրաար,

Մանչէսթր Գարդիէնին սահիպի 107 պին ինկ. լիրաար։

——

Էկէր քիւրբէի արզըն եիւգիւ օ-վա կիպի տիմ տիւգ օլսա իտի, Ռովկիանոս տէնիզի 600 գատէմտէ-բինիլիկինտէ թէքմիլ՝ գարանըն եիւ-զինիւ գարլամըշ օլաճագ, վէ գա-բա մախլուզը իլէ ինսան տէնիլէն շէյլէրին էսէրի պիլէ պուլընմայա-ճագ իտի։

——

Հէր նէ գատար ումում սուրէթ-տէ կէչինմէ սրգընթրսընտան սրգ-լաշըմագտա իսէ տէ, Ինկիլթէր-բանն իտարէ սանտրգլարընա տէ-բօգիթօ իտիլէն ագչէ՝ 1893 սէնէ-սինտէ 122,319,000 Ինկիլիգ լիրաա-սը օլտրզը հալտէ, 1894 սէնէսի նիհայէթինտէ 9,681,000 լիրա ֆագ-լասը իլէ 132 միլեօն ինկ. լիրա-սընա պալիզ օլմըշ տըր։

ԹԷՎՖԻՀԱԹ

Մահքէմէի թէմեիզ ճէզա տահ-ըէսի ըիյասէթի՝ Տէրսաատէթ Իս-թինաֆ մահքէմէսի ըէիսը էվվէլի աթուֆ. Շէվգի պէյէֆ. հագրէթ-լերինէ,

Տէրսաատէթ Իսթինաֆ մահքէ-մէսի ըէիսը էվվէլլիկի՝ մահքէմէի մէգքիւր միւտտաիի ումումիսի ա-թուֆ. Խալիտ պէյ էֆ. հագրէթ-լերինէ,

Տէրսաատէթ Իսթինաֆ մահքէ-մէսի միւտտաիի ումումիլիկի՝ Պի-տայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ու-մումիսի սատա. Հիւսէյին Սըրդի էֆ.յէ թէֆվիգ պուլրրմըշ, վէ միւ-չար վէ մումաիլէյհիւմին՝ Զաթը չէվքէթսիմաթը հագրէթթախիպէֆ-բէնահիյէ վէ Տէվլէթը Այիյէլերինէ սատրգանէ իյֆաի խըտմէթ իտէ-ճէքլէրինէ վէ մուղայիրը ատայէթ հարէքեաթտա պուլընմայաճագլա-ըընա տահր թահլիքէլերի իճրա օ-լունմըշ տըր։

Սուրիա վիլայէթինտէ Համիտիյէ գազասը գայմագամլըզը՝ Հալէպ ժանտարմա ալայընտա միւսթախ-տէմ պինպաշը ըիֆ. Շէվքէթ պէյէ թէֆվիգ պուլրրմըշ, վէ մումաի-լէյհին ալէյուսսալ էմրը թահլիքի մահարինէ ինպա գըլընմըշ տըր։

ԱՀՎԱԼԸ ՄԸՀՀԻԹԷ ՎԷ ԳՕԼԷՐԱ

Ր Է Մ Մ Ի

Սը-Հալտա էօլէրա

Էվվէլքի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 6տան տիւնքի սալը կիւնիւ սաաթ 6,յա գատար Տէրսաատէթ-տէ գօլէրատան եէնիտէն 5 միւսապ օլուպ, եէնի վէ էսկի միւսապլար-տան հիչ պիր վէֆիյաթ վուգու պուլմատըզը կիպի, էվվէլճէ գօլէ-բայա թուլուան 2 քիչի տախի չի-ֆայապ օլմուշ տըր։ (Իպու 2 չի-ֆիյապատան պիրի Ս. Փրկիչ խաս-թախանէսինտէ թէտավի օլընըպ է-յիլէշմիշ տիր)։

Վ-ֆ-ռ-ն օլան մահալլէր

Սթանպօլտա Եուսուֆ Բաշատա 1, Գասըմ Բաշատա 1, Պալթատա Լօնճատա 1, Պէպէքտէ 1, Էթ Մէյ-տանընտա 1։

* *

Սիվրիհիսար գասապասընտա ինֆ-լուէնցա խասթալրզը իճրաի հիւքմ իթմէքտէ օլտրզը՝ մահալինտէն պիլ-տիրիլմէսիյլէ, խասթալրզը մուայ-նէ վէ իգթիգա խանէլերի թէտավի էյլէմէք ի-զրէ, պէյլտիյէ թապիպ-լերինտէն Սթավրաքի էֆ.ենին կէչէն կիւն Սիվրիհիսարա կէօնտէրիլիկի՝ էնգարէտէն եազըլմըշ տըր։

ԶԷԼԶԷԼԷ

Սօֆեա ճիվարընտա քեահին Բիլա-քի Մանասթիրը նամ մահալատ ա-լաքիր. մարտըն 2նճի կիւնիւ խա-ֆիֆճէ պիր զելզելէ վուգու պու-տրզը՝ չէհրը մէգբիրէն պա թէ-լէկրաֆ իշար օլունմըշ տըր։

* *

Ամերիգա գրթասընտա Մէքսիգա-տան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, կէչէն նոյմ. 22տէ վուգու պուլուպ պիր խայլի նուֆուսըն թէլեֆ օլմասը-յա պէրապէր բէք չօգ խասարաթը մուճիպ օլմուշ օլան տէհշէթլի զէր-զելէլերէն պէրու Օգսաֆա հիւ-քիւմէթի տախիլինտէ քեահին ճա-միլթսէրգ վէ նէնթէվիգ չէհրլերինտէ հէր կիւն զելզելէլերին վուգուր պէրտէվամ պուլընտրզը ճիհէթլէ, մեզգիւր իքի չէհր էհալիսի հէնուզ պէօյիւք պիր գօրգու վէ թէրյշ ի-չինտէ պուլընըպ, գըլընը չիտտէթի իլէ պէրապէր մէրգում էհալիին պիր գըսմը հալէա գըրլարտա պաւ-լընմագտա տըր։

Մէգքիւր իքի չէհրտէ նէ՛ գատար քիլիսէ վէ ճէսիմ քեարկիր պինա-լար վար իսէ, ճիւմէսի խարապէ հալինտէ պուլընմագտա իմիշ։

ԱՐՏԱ ՎԷ ՄԷՐԻՃ ՆԷՀԲԼԷՐԻ

Բումլի չըմնտրֆէր զումբանեասը թարաֆընտան պէրվէհը աթի իշար օ-լունըյօր։

Բազար էրթէսի կէհէսի Արտա վէ Մէրիճ նէհրլերինին սուլարը՝ Արտա նէհրի իւզէրինտէ պուլունան քէօր-ըիւնին գըսմէն խարապ օլաուզը կիւնտէն տահա գիյատէ եիւքսէլմիշ տիր։

Շըմէնտրֆէր խաթթլարը՝ տիւչարը մուխթարա օլտրզլարը կիպի, քէօր-ըիւնին ամէլիյաթը ինչաիյէի տա-խի թաթիլ իտիրմիշ տիր։

Տիւն սապահ Տէրսաատէթտէն հարէքէթի իտէն տօղրու Էվրօքա գաթթարընն եօլճու վէ էշեալարընը ագթարմա իտուպ իտէմէտիկի պի-լինէմէմէքտէ տիր։ Էվրօքատան կէլէն շրմէնտրֆէր գաթթարընն էշ-եա վէ եօլճուլարը՝ Արտա նէհրին-տէն ագթարմա իտիլէմէտիքլէրին-տէն, Էվրօքա քօսթասը՝ Արտա նէհ-ըինին էօթէ ճիհէթինտէ գարմըշ տըր։

ՎԻԼԱՅԷԹԻՆԱ ԴԸՇ ՄԷՎՍԻՄԻ

Վանտան եազըլըյօր.

Պու սէնէ Վան վիլայէթինտէ հա-վալար կիւզել կիթմէքտէ տիր։ Սակը սէնէլէր պու զէմանլարտա պիր չօգ գար եազմագտա վէ սօռագտան տը-չարըյա զօրճա չըգրմագտա իքէն՝ պու սէնէ էքսէրիյէթլի հավալար կիւզել կէչմէքտէ վէ թէրմօմէթրօ սանթիկրատ հիսապլյա գէբօտան 3, 6 տէրէճէ եօգարը սրճագլըգ վէ պազը կէճէլէր գէբօտան 5, 7 տէրէ-ճէ ալաղը սօռագ կէօսթէրմէքտէ տիր։

Պու կիւնլէր՝ գըշը չիտտէթլի հիւքմֆէրմա օլտրզը զէմանլար օլ-տրզը հալտէ, սակը սէնէլէրէ նէհա-պէթլի պէօյլէ բէք էհվէնլի կէչտի-կինէ նազարէն խամսին իչինտէ տահա գիյատէ լաթիֆ հավալար կէօրիւլէճէկկինի էրպապը թէճրիբ-պէտէն օլան իսթիյարլար սէօյլէ-մէքտէ իմիշլեր։

ՏԷՀՇԷԹԼԻ ՊԻՐ ԳԱՍԸՐԿԱ

Պահրը Մուհիթը Քէպիր (Մեծ Ովկիանոս) ատալարընտան Ֆիճի ա-տասընտա զուհուր իթմիշ օլան տեհշէթլի պիր գասըրկանըն մուճիպ օլտրզը խասարաթա տահր թթիտէ-քի մալիւմաթ ալընմըշ տըր։

Ֆիճի ատալարընտա զուհուր ի-տէն պիր գասըրկա՝ օրալարճա էմ-սալի կէօրիւմէմիշ պիր տէրէճէտէ չիտտէթլի վուգու պուլմըշ տըր։ Գասըրկանըն պախս օլտրզը խասա-րաթըն մըգտարընը թախմին իթմէք միւմքին տէյիլ տիր։

Ատալարըն իւզէրինտէ նէ գատար խանէ վար իսէ 4տէ 3ին ըիւզկեա-ըըն վուրմասըյա եէր իլէ եէքսան օլուպ, պազըսը տա օթուրըմայա-ճագ պիր հալէ կէլտիկի կէօրիւլ-միշ տիր։

Պու զարար ու զիյանը թամիր իթմէք իչին սէնէլէր կէչմէք լա-զըմ տըր։ Սակը ատալարըն տախի պու խասարաթա տիւշար օլմըշ պու-լընմասընտան գօրգումագտա տըր։

Էն զիյատէ գօրգուլաճագ պիր չէյ վար իսէ, օ տա պունտան սօնրա ֆագր ու զարուրէթ վէ պունըն նէթիյէսի օլան գըթլըգ զուհու-

---

)(47)(

ԵԸԼԱՆԸՆ ԻԶԻ

ՄԻԻԷԼԼԻՖԻ

ՄԻԻԹԷՐԶԻՄԻ

ՄԻՍ ՊՐԷՏՏԷՆ

ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

Վալէրի հայրէթլէ պաշընը գալտրրզ.—Ինկիլի՞զ մի.—տիյէրէք թէաճճիւպտէ գալար։

—Եվվէլ, Մ. Պլիւրօսէնին բօլթիղաճ էֆքեարըմը խթիհզա իթմէք իւզրէ թագրզը պիր իամ տիր։

Մ. Պլիւրօսէ՝ Բայմօնրն սէօզիւնիւ թաատիգ եօլլու պաշըյա պիր իչարէթ ի-տիւպ, քեաղրտալարը ալաը գարբշտրմաղա պաշլատը։ Քեաղրտալարը էօյլէ պիր ուս-թալզա գարբշտրմագտա իտի քի, օ մուգալա բարշալարըյա երրի սէնէ ահ-պաղլըգ իթմիշ օլտուղընա տէլիլը գավի իտի։

Քեաղրտալարը պիր էյիճէ գարբշտրրզգան սօնրա, մասանրն իւզէրինէ իւչէր պէչէր, եէտիչէր վէ տօգուզար քեաղրտ գօյուպ, գալանլարը էլինտէ Թութուս վէ պիր իքի սանիյէ Վալէրինին եիւգիւնէ պագարգան սօնրա, Բայմօնա խիթապէն,

—Տօսիտուրզ մաչա գրզը տըր։

Վալէրի քեաղրտալարա տալմըշ պագմագտա իտի։

Մ. Պլիւրօսէ իսէ եէրտէքի վէ էլինտէքի քեաղրտ բաքթէրէյլէ ուղրաշըպ կէօզէրինի իւչլու թագրման տօգուզը թագրմա վէ եէտիլի թագրմասն պէչիյէ վէ պատէհու տախի պէչիրմէն տօգուզլրյա վէ իւչլուէն եէտիլիյէ վէ պէչիրմէն իւչիլիյէ վէ եէտիլիսէն տօգուզլրյա կէզտիրտիքտէն սօնրա,

—Հէր հանկը թարաֆա պագաճագ օլան մաչա թաղլրսը արայա կիրիյօր.—տիմէքտէ վէ ֆագաթ կէօզիւնիւ քեաղրտալարան այրըմամաղտա իտի։

Բայմօն.—Մաչա թաղլրսը Լամէր վէ կիւզել պիր տէլիգանը տրը։

Պլիւրօսէ.—Եվվէթ, հէր հանկրսընը չէվիրսէն մաչա թաղլրսը, մաչա գրզընն եանընա տիւչիյօր։

Վալէրի խիլաֆը ըիզասը օլարագ ֆալճրընն սէօզլէրինի քէմալը տիգգաթլա տինլէմէքտէ վէ կէօզլէրինի ֆալճընն կէօզիւ-քէլէրինէն վէ տուսաագլարընան գըլ բայը այրըմամագտա իտի։

—Պու մաչա թաղլրսը էյի պիր էմարէ տէյիլ։ պու թաղլը մաչա գրզընը սիւ-ըիւքլէմիշ կէօթիւրիյօր, կէօթիւրիյօր, չամուրա գատար պաթրրաճագ։

Վալէրի տը Սէվէնին լէհճէսի Պուա տը Պուլօնեը վագատասընտա պիւսպիւթիւն սօյմուշ օլտուղընան, պունտան զիյատէ օրմասը գապլլ տէյիլ իտի իսէ տէ, ֆալ-ճընն պու սէօզլէրինէն տիւչար օլտրզը հէյէճանը սէթր իտէմէտի։

Ֆալճը.—Պու իյտէ պիր ֆէսատ վար, իչին իչինտէ կիւզել պիր գարը վար։

Բայմօն եավաշ սէս իլէ.—Կիւզել պիր գարը՞ մը. պու ազչամքի կէօրտիւիւ-միւզ կիւզել գրզ տրը։ Կէօրիւնիւր քի Մ. տը Լանսի պուղտայի պիր տիլպէրէ մա-լիք օլտուղընան, խարիճատ կէօրտիւիւ գումրալ գատընարա հայրան օլուր։

Ֆալճը.—Օ կիւզել գարը տայմա մաչա թաղլրսրյա պէրապէր պուլունուր։ իչին իչինտէ ֆէսատ եօղ. լաքին ազդ ու սէվտա վար, մաչա թաղլրսը չու օրեա գրզընա սատրգ տրը։ լաքին մաչա գրզը հագգընտա ֆիթնէսէն պաշգա պիր շէյ տիւչինտիյիւ եօղ։

Բայմօն.—Քեաղրտալարան պաշգա պիր շէյլէր տահա անլաշըլը՞յօր մը։

—Եվվէթ, քեաղրտալարա պիր բարաղ, պիր նիքահ, վէ բարա կէօրիւնիյօր. չու մաչա թաղլրսը։ էլինէ ըէք եագընտա ճէսիմ պիր սէրվէթ կէչէճէք տէյու խա-յալ իտիյօր։

—Եանըլը՞յօր մը։

—Եվվէթ, հաթթա չու տրալրգ խըյանէթ պաշգա թարաֆտան էսիյօր. մաչա գրզը հէնուզ պուրատա տրը. ասըլ խային իսէ չու օրեա պաճաղը տրը քի օ տա պուրատա տրը.—ատիյի սրրատա, Բայմօն տը Մարօլ Պլիւրօսէնին կէօսթէրտիյի քեաղրտրն իւսթիւնէ էլինի գաբայրզ.

—Պու սէօզէտիյին շէյլէր հէր կէչմիշ շէյլէր տիր, պիրազ տա օլաճագ շէյլէրի սէօյլէ պագալրմ.—տէյիպ ֆալճրընն գուլաղընտան աշաղը տախի.—Պուտալա, տէր-պէնի ունութմուշընն.—տէտիքտէ ֆալճը զայէթ եավաշճա.—Քեաղրտալար տօղրուլա սէօյլէմէք իսթէյօրլար, պէնի քէնտի հալիմէ պէրրագմայօրլար, նէ՞ եաբայրմ։

Վալէրի օ գատար տալմըշ իտի քի, ֆալճը իլէ Բայմօն պէչինտէ սէօյլէնէն պու սէօզէրին ասլա ֆարզընա վարմամաը։

—Կէչմիշ վուգուաթը սէօյլէմէք միւմքին տիր. լաքին պիզիմ ժիւրատըմըզ իմ-քեանրն էօթէ թարաֆընա կէչմէք վէ իսթիդպալի անլամագտան իպարէթ տիր։

Ֆալճը՝ քեաղրտալարը թօրատը, գարբշտրարը վէ թէքրար թագրմ թագրմ մա-սանրն իւզէրինէ տիզտի վէ հէր պիր թագրմը այրը այրը թէագիգէ պաշլատը։

Պիրազ սօնրա.—Պու մաչա գրզը զայէթ քիպրլի պիր գարը տրը։

Բայմօն՝ Վալէրինին գուլաղընտան աշաղը.—Բէք տօղրու, պէօյլէ պիր գրզա հագարէթ իտէն չախսա ձէնտալը Հագգ եարտրմ իթսին։

Ֆալճը.—Պու գատընն նասըլ քի սէվմիշ իսէ էօյլէ տէ նէֆրէթ իթմէյէ միւգթէ-տիր տիր. հէր հալտէ մաչա թաղլրսընըն հալի թէկիքէլի տիր։

Պիր գաչ տագիգա հէր իչիւ սիւքիւթ իտիւպ, պու միւտտէթ զարքընտա ֆալ-ճը՝ քեաղրտալարը, Վալէրի՝ ֆալճրյը. վէ Բայմօն տախի Վալէրիյի թէագիգ իթտի։

Եվվէլա Բայմօն սէօզէ պաշլրզգ.—Պու տէֆա քեաղրտալար սէնի չաշրրթաը կիպի անլայօրում, մէսէլէյի հալ իտիպ տէ պիրան էվվէլ սէօյլէմէլի։

—Իչին իչինտէ պիր էօլիում կէօրիյօրում, չիտտէթլի պիր էօլիում, ամմա խա-ըիճէն չիտտէթի պէլլի օլմայաճագ, մաչա թաղլրսընն թէկիլքէտէ պուլունտուղընը սէօյլէ՞մէմիշ մի իտի։

—Սէօյլէմիշ իտի։

Ֆալճը.—Իչատէն պէչէ, պէչատէն տօգուզա, տօգուզատան եէտիյէ, եէտիտէն տօ-գուզա.—տիյէրէք քեաղրտալարը պիր տաիրէ չէքլինէ վազ իտիպ, կիւնէչին սէյրու սէֆէրի կիպի մէգքիւր տաիրէյի իչ տէֆա կէօզտէն կէչիրտի վէ իչ տէֆա տա տաիրէյի թէրսինէ տօլաչտը. Նիհայէթ կէօզիս պիր տօգուզլու իւսթիւնէ տիքիլի գալտը։

—Եարըն կէճէ եարըրնտան էվվէլ մաչա թաղլրսը հէր քիմ իսէ էօյէճէք տիր։

Պու սրրատա Բարիզին սաաթլարը օն իքի չալտը։

(ՏԻԼ-Դ)

րիյլէ պիր չօգ նուճուսըն տահա թէյէճ օլմասը միւհթէմիլ պուլունմասը սրը։

Էքինլեր քեամիլեն մահվ ու խարապ օյուուղընտան, էհայիտէն պինլերճէսի քէնտիլերինի պէսլեյէմէյէճէք պիր թագըմ չէյլեր եէյերէք եաչամաղա չալըշմագ ղայրէթինտէ պուլընարգլարը ճիհէթլէ, իսկալ վէ եախօտ սահր պիր պուլաշզգ խասթալըզին զուհուր իտուպ եայըլմասընտան գօրգուլմագտա սրը։

Վարիտ օյան տիկէր պիր խապէրէ պագըլըրսա, Ֆիճի ատալարընտան Թավիյոթի, Լավօգա, Ռէվա վէ Սօվա ատալարընտա տախի գասրկա վուգու պուլըպ, բէք չօգ խասարաթը մուճիպ օյմըշ սրը։

Պունիոն գումբանեասը վաքօրլարընտան Օհօ Նամ սէֆիրէ Սօվա ատասընա միւվասէլէթինտէ, գաթանը, գասրկանըն քէնտիլերինէ նէ վէհէյէ թէէսիր իթտիկինի պէրվէճճը ասթի պէյտան էյլէմիշ տիր։

Ագասրկանըն գուհուր իթտիկի կիւն ալաքր։ սահթ 11 իտի քի, ռիւգկեար չիմտիյէ գատար կէօրիւլմէմիշ պիր տերէճէտէ սիւրաթ վէ չիտտէթ իճրա իթմէքտէ իտի։ հաթթա սէֆինէէնին կիւվէրթէսինտէ ռիւգկեար գարը այագ իւգերինտէ տուլմագ գապլի տէյիլ իտի։ պիր քիմսէ եանընտաքի ատամա նէ գատար պարրըրսա սէսինի իշիթտիրիպ նէ սէօյլէտիկինի անլաթարմագ օյտու։ Հավա բէք պուլութը օյուպ, պաղնագ կիպի եաղմուր եաղմագտա վէ արա սրբա տա ռիւգկեարը չիտտէթի ագալըպ չօղամագտա իտի։ Իյթէ պու սրբատա իտի քի ռիւգկեար են աղը չէյլերի եէրտէն գալարրըպ էօթէյէ պէրիյէ սուլուրմաղա պաշլասը։

Գկիվէրթէ իւգերինտէ 7 ատէտ գօյուն վար իտի։ ռիւգկեար պէշարէ հայվանարը ալարը կիպի տէնիգէ ֆըրլաթմը։ պէգ ռիւգկեարը էօնիւտ տիւշիւպ թէհլիքէյէ պէքլէյէրէք հալն նէթթէճէսինէ պագմագատա իտի։ Պու էանատէ էօնիւմիւզէ պիր թագըմ գայալար զուհուր իթտի։ արթըգ պիզիմ տէ սոն տագրգալարրըմըզ կէյտիկինէ հիւքմ իթմէյէ պայլասրգ։ հէր քէս էօլիւմէ հազրլանմագտա իտի։ Համա օյուն քի սէֆինէ հէր նասրրա գայալարտան 50 եարտա ուզագ կէչերէք պիր գագա վուգուա կէյմէտի։ տէրքէն սանճագ պաշ օմուզրըզը թարաֆընտա տիկէր գայալար կէօրիւլմէկէ պայլայընճա, պաշգա պիր ֆէյաքէթին զուհուրի եագալաշմագտա օյտըզընը անլատրգ։ հէր նասրրա տէնիգին, ռիւգկեարը օ տէ հշէթիյլէ, սէֆինէ՝ գայալարա չարբմագսրզը գուրթուլրգ լիմանա կէլէպիլտիք։»

* * *

Ֆիճի ատալարընտան էն պէօյիւկի օյան Վիթի Լէվու ատասընտա խասարաթ բէք պէօյիւք տիր։ Մէկզիւր ատատա քեաին Լէվուգա չէհրինտէ պուլընան էճնէպի գօնսօյսըրը իգամէթկեանը իլէ Դաթոլիք վէ Բրօթեսթան միսիոնագալար միւտիրլէրինին խանէլերի քեամիլէն երգըմըշ տրը։ Ռէվա նէհրի պիր գաշ սանիյէ զարֆընտա հէր վագրթի սահմընտան 4 մէթրօ տահա եօգարը չըգարագ քիլիսէլերի պատմըշ, վէ նէհր աղզընտա պուլընան սէֆինէլէր դարգ օյմուշ տրը։ Ռուսումաթ տարիէսի քեամիլէն երգըմըշ տրը։

Ա. ՄԱՅԷՐ ՎԷ ՇԻՒՐԷԲԵԱՍԸ

Շէհրիմիզէ էլպիսէ թիճարէթիյլէ մէշղուլ օյան Ա. Մայէր վէ շիւրէքեասը պու քէրրէ քէնտի միւթէրիլերինէ ատա զիյատ պիր սուհուլէթ օյմագ իւզրէ, Բամազանը 15ինտէն իթթիպարէն Դալաթատա Գարաքէօյտ տապրգ «Բաթրիոս մաղազասը» թէվսիմ օյունան 3 նօմէրօլը էէօիմ մաղազասը տախի միւճէտտէսէն քիչատ իտէէկի ճիհէթլէ, էվօրատան էն սօն ժամա օյարագ, զայէթ զարիճ վէ մէթին քիւլիյէթլի մալլար սրբարը իթմէշ տիր։

Պու միւնասէպէթլէ՝ Պէյօղլընտա Թիւնէլ իթթիսալինտէ պուլունան մաղազալարընը թէրք իտէճէկինէն, մէզգիր մաղազատա պուլունան էրքեք, գասրն էլպիսէլերի վէ թօճաֆիյէ մալլերի լիքիտասիոն սուրթիյլէ վէ զայէթ էհէն ֆիյաթլա ֆիւրուխթ իտէճէկինէն, պու ֆրանթան իսթիճատ իթմէլերի թավսիյէ օյունը։

Սթամպօլտա քէօրիւ պաշընտա պուլունան Ա. Մայէր մաղազասը քէմանֆիլ ատապրգ աչրգ պուլընճագ տրը։

8—4

ՀԱՅ ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏՆԵՐ
ՅԵԳԻՊՏՈՍ

Հանգուցեալ ամիրայապետիս Մամճեան Մկրտիչ Աղայի պայազատը՝ Տիրան էֆ. Մամճեան՝ յԱղեքսանդրիա վաճառատուն մը բացաւ շուրջ տասը տարիներ առաջ։

Այդ վաճառատունը՝ նախ թղթավաճառանոց էր, յետոյ արուեստանոցի փոխարկուեցաւ, այսինքն վիմագրատուն եւ վիմատիպ նկարչութեան կայան մը եղաւ, ուրկէ ամէն լեզուաւ վիմատիպ գործեր արտադրուեցան։

Տիրան էֆ. Մամճեան՝ այս արուեստական ճիւղը մշակելու համար յատկապէս աշակերտած չէ՝, այլ ինքնօգնութեամբ յառաջացած հմտաւոր արուեստագէտ մ՝է՝ քիչ շատ հմուտ Եգիպտական նշանագրերուն։

Արդարեւ զարմանալի են հին արուեստներն։ Ինչ որ ընութեան մէջ կան, անոնց նշաններով գրեր յօրինուած են խորհրդական բացատրութեամբ։

Սուլթան Ահմէտի հրապարակի վրայ գետեղուած կոթողներէն սկսեալ մինչեւ Եգիպտոսի սրածայր բուրգերուն վրայ կը տեսնուին այլ եւ այլ ձեւով նշանագիրներ, զոր օրինակ, հրեշտակագիրներ, մարդագիրներ, կենդանագիրներ, թռչնագիրներ, ծառագիրներ, եւ ծաղկագրեր, որոց իւրաքանչիւրին բանալին՝ մէն մի գծանիշներ են, որոնք կը բացատրեն այդ խորհրդաւոր պարբերութեանց թագուն իմաստը։

Աղեքսանդրիոյ վիմագրատունը՝ Եգիպտական այդ տեսակ մը սղագրութեան հաւաքածոյքը կազմած էր՝ արուեստական նրբութեամբ։

Ասոնք լիովին իմաստասիրելու համար՝ Եգիպտագիտութեան ընթացք պէտք է կատարել, որ Եւրոպայի արդի համալսարաններու եւ բարձրագոյն դպրոցներու մէջ՝ 6 տարուան չրջան մ՝է, կըսեն։

Ինչ եւ է, Մամճեան էֆէնտի՝ տասը տարիներ իր արուեստանոցը չարունակէլ յետոյ, առանց մասնագիտութեան յաւակնութիւն տածելու, տեղւոյն կլիմային հետ չի կրցաւ առողջութիւնը համաձայնեցնել, ուստի պարտաւորուեցաւ գործը օտարազգի մը փոխանցել, եւ ինքն ի Մարսիլիա հաստատուիլ վաճառականութեամբ։

* * *

Թէ՛ հին եւ թէ՛ նոր Եգիպտացիք ըմպելեաց եւ օշարակներու մասին բաւական ճաշակաւոր եղած, եւ տեղական արուեստական գիւաղ բրած են։

Ցեգիպտոս տեսակ մը էֆէնտի կամ էֆէնտ էֆէնտ կայ, որուն պատմագիրք գրէ՝ անունը տուած են, եւ զոր Դիոդորոս՝ խաղողոյ գինիէն աւելի կը նախադասէ։

Եգիպտոսի արդի սերունդը՝ սոյն ճիւղին մէջ աւելի կատարելագործուած, խմորեալ ըմպելի մը կը շինէ գարիով, ոչոչ կամ պոշոշ կը յորջորջեն տեղացիք։

Թո՛ղ արմաւներէ հանուած Եգիպտական օղին, որուն մասնագէտներն, դարձեալ մեր արուեստագէտներն եղած են։

Եգիպտոսի զանազան կողմերը՝ չաքարի ընդարձակ զտարաններ կան, որոնց մէջ չեմ գիտեր թէ՝ Հայ մասնագէտներէն ո՞վ կը գտնուի։

Սակայն ի Գահիրէ, Ապէտինի հրապարակին վրայ՝ Կոսկարելի դեղարանը կայ, որուն մէջ կաչխատի գիտեր եւ ցերեկ՝ Երուսաղէմցի Նալբանդեան Եսայի անուն պարկեշտ եւ ուսեալ երիտասարդը (որդի ծերունազարդ ոսկերիչ Աբրահամ Աղային) որ իւր հեղինակութեամբն ու յոգնաջան փորձերովը՝ յաջողած է Եգիպտոսի համբաւաւոր պանանական տեսակ տեսակ օշարակներէն այնպիսի անուշահամ նեկտարներ պատրաստել, որ յԵգիպտոս այցելող Եւրոպացի զմուարհամ զրեթէ բոլոր զբօսաշրջիկներուն չիներով գնել տալու ու հետարերն իրեւ Եգիպտական ընծայ տանելու պէս, անմիջական պէտք մը գոհացնելու ծառայած է։

* * *

Եգիպտական քաղդրահամ օշարակներէն՝ անցնինք քաղցրանուագ երաժշտութեան։

Մեր տղայութենէն ի վեր՝ երաժշտութեան այնարան երեւելի մշակներէն յանուանէ կամ յականէ մեզի ծանօթ եղածներն էին երաժշտապետ Պապա Համբարձումը, Ցովհաննէսեան տիրացու Աբրիսակէսը, Երանեան Դաբրիէլը, Զէրչեան Համբարձումը՝ որ 850 կտոր Տաճկական եղանակ գիտէ, Զէօմէկեի տիրացու Պետրոսը, Գալմաճի տիրացու Դէորգը, Սարաճեան Ցովհաննէսը, Պալատցի մինեճի տիրացու Ցովհաննէսը (հօրեղբայր ծանօթ չարականագէտ Մինէճեան տիրացու Սիմոնի), մեծ Պապա Համբարձումի աշակերտներէն՝ Արխաղոյսը, որ երբեմն Խագիւղի Ս. Սահակեանոց եկեղեցւոյն խօսնակն, եւ խորանին ետեւ ծնծղայներ հատատողն էր։

Իսկ իբրեւ նշանաւոր եւ երեւելի խոնդիներէն յանուանէ ճանչցած էինք Թօքգաթուցի Նիկողոս, Գումգաթուցի Մանուկ եւ Խասգիւղցի Սերովբէն։

Ասոնցմէ դուրս գտնուածներն՝ երկրորդական եւ երրորդական կարգի համարուած էին մեր երաժշտութեան մէջ։

Սակայն երբ 1878ին Գահիրէ կը գտնուէի, հո՛ն Հայ երաժշտագէտներու, ազգային արուեստագէտներու զոյգ մը նոր անուններ լսեցի։ Առաջինն՝ գաւառացի մ՝էր, Սիլիվրիցի ծերունի մը՝ Պէքճարեան Գէորգ էֆ., որ Խտիվական զերդաստանի երաժշտապետ կարգուած էր 50 լիրա ամսականով։

Ճշմարիտ արուեստագէտ մ՝էր Պէքճարեան էֆէնտի, եւ արուեստին նրբութիւնները գիտէր, եւ կրնէր թէ՝ մարդիկ պէտք է նախ սրտով երգել գիտանան, եւ ոչ իբր անգամ մեքենայի ձայն՝ հընչեցնեն իրենց գեղգեղանքն ու ալէլույն։

Ապաքէն երգը՝ յուզուած սրտի ձայն է, եւ ներդաշնակ թարգմանութիւն՝ հոգւոյ զգացմանց, որոյ ակն Աստուած է եւ կատարածն յաւիտենականութիւն, ինչպէս գրած է մեր երաժշտասէր բարձրատիճան եկեղեցականներէն մին։

Ցետոյ, Պէքճարեան էֆ.՝ իրեն բարեպաշտական գործերովն ալ ճանչցայ յԵրուսաղէմ. Ս. Յարութեան տաճարին մէջ գրուելու համար՝ մեծ աշտանակներ նուիրած էր, եւ իւր անունն՝ Սիօնի յիշատակաց մէջ անմահացուցած։

* * *

Գահիրէի մէջ՝ Պէքճարեանէն յետոյ ճանչցայ Համամճեան Ատիկ աղան, կայսերական պալատաց չինութեան ճարտարապետ՝ Համամճեան հանգուցեալ Անդրանիկ աղային եղբայրը։

Տեղւոյն Տէր Յակոբ քահանային տունը հրաւիրուած էինք 1878ի Կաղանդի ղնդէն վայելելու։ Տեղւոյն ծանօթ ազգայիններէն մաս մը՝ իրենց ընտանեօք ներկայ կը գտնուէին։ Հո՛ն էր նաեւ ոբոլայնասօս Գաւրպան Յովսէփ էֆէնտին, որ այն տարին Ամերիկու գացած էր Եգիպտոս։

Ատիկ աղան՝ յաւուրս հրաւիրմամբ իւր աքանչելի դեղգեղանքը սկսաւ։ Ա-բեւելեան եղանակներն այնչափ ուժգին սրտի կը զարնէին, որ ներկայից աչքերէն արցունք կը հոսէին։

Իրաւունք ունի սրբազան հեղինակ մը կարծելու թէ՝«Երգելէն յառաջացած արտասուքներն չատ եւ չատ կը մխիթարեն զմարդ, որ Աստուծոյ հետ խօսած կը լինի, ճիշդ այն հոգեցած մարդոց պէս, որոնք աղմուսկցին, որոնք նուագեցին, որոնք գեղգեղեցին որպէս աստուածային լուսնակներ։»

Հետզհետէ հետաքրքրութիւնս չաւելցաւ Ատիկ աղային վրայ, որ ընկերական բարեհամբոյր հանդամանքներ ունի, եւ իր վրայ անզգալի կերպով ծանօթութիւններ քաղեցի։ Ծանօթութիւններ՝ որոնք օր մը Եգիպտական յուշատետրիս մէջ կարելւոր էջ մը պիտի գրաւէին։ Զեմ յիշեր ո՞րու աշակերտած է Ատիկ աղան երաժշտութեան մէջ, բայց ինքը ծնած էր ի Պոլիս, Մի՛ջագիւղ 1833ին։

Տասը տարեկան եղած ժամանակ՝ դրպրութեան ասպիճան առած էր Ատուածատուր Պատրիարքէն, ե հին ժամանակի Հայ ամիրայներէն չատ պատիւ ըսուացած էր իւր գեղեցիկ ձայնին եւ քաջալաւորիչ դպրութեանը համար։

1858ին կատարեալ երաժիշտ մը կը դառնայ, եւ սոյն արհեստին մէջ հռչակ հանելով՝ Պօլսոյ նախարարներէն կը ճանչցուի ու կը գնահատուի։

Գարաքէշեա Աբրահամ բաշային քով՝ ինը տարի չարունակ երաժշտութեամբ զբաղելով՝ պատիւներ եւ մեծարանքներ ընդունած է։

Կայսերական պալատան մէջ յաճախապէս հրաւիրուելով՝ իւր երաժշտական ճարտարութեամբը բարձրագոյն գնահատութեան արժանացած է։

Կը պատմէր Ատիկ աղան եւ զմեզ աւելի կը հետաքրքրէր իւր կեանքին վրայով, երբ մանաւանդ իւր երաժշտութեանը շնորհիւ Կայսերական սենեկապետ Նէվրէս բաշային, Մեծ-Եպարգոս Ալի բաշային եւ մէկ քանի Հայ ամիրաներէն գտած արտասովոր ընդունելութիւնները եւ պատիւները կը յիշէր։

Հայկական ձայնագրութիւնը ճիշտ եւ աղէկ ուսնելով, անոր բուն արմատը գտած եւ դասատուութեան դիւրութեան մեթոտ մը հեղինակած է, որը ազգաւ չատերէն գնահատուած է։

Ասկից զատ, հայկական ձայնագրութեամբ ֆոռլներ, թէչրէվներ, պէֆիներ, աէմֆիներ, ղարթիներ պատրաստած է։

40—50ի չափ արեւելեան եղանակաւ չինած սրտառուչ ղարթիները տարածուած են Պօլսոյ ամեն կողմը՝ նուագածուներու քովն կը հաւատան թէ՝ Ատիկ աղայի յօրինած ալաթուրգա երգերը՝ մինչեւ Փարիզ տարուած են։

1878ին երբ ղինքը Գահիրէ գտայ, նորոգ վախճանեալ նախկին Խտիվ Իսմայիլ փաշայի երկու որդւոցը՝ Հասան եւ Հիւսէյին բաշաներուն, եւ Խտիվական զերդաստանի վերարերող 16 անդամներուն երաժշտութեան դասատուութիւն ընելու եւ նուագարան սովրեցնելու համար գացած ըլլալն իմացայ իրմէ։

Ատիկ աղան՝ երաժշտութեան պաշտօնիւ չորս տարի մնալով յԵգիպտոս, բազմաթիւ աչակերտներ պատրաստեց եւ մեծամեծ յաջգանքներ վայելելով, վերադարձաւ ի մայրաքաղաք։

Համամճեան Ատիկ աղա 1886ին, Եգիպտացի հանգուցեալ Հալիմ բաշային եւ իւր բոլոր զերդաստանին՝ երաժշտութեան դասատու եղած, ու նուագարան եւ արեւելեան ձայնագրութեան դասեր աւանդած է մինչեւ վերջին ատեններս։

Ատիկ աղային եկեղեցիէն դուրս ընդանչելի կերպիւ գեղգեղած չարականներն ալ լսած եմ, բայց եկեղեցւոյ մէջ ընաւ։

Ա. Ց. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

(Շարունակելի)

ՃԷՄԸ ԻԱՆԷ

Բանկալթիտէ վագը Էրմէնի Գաթօլիք Ս. Յակոբ խասթախանէսի թարգըմանան վարիտ օյան իանէ ճէմվէլի տիր։

Հոգաբարձութիւնս կը խնդրէ Ձեր Ազնուութենէն որ բարեհաճիք Ձեր պատուական լրագրոյն միջոցաւ հրատարակել թէ Յունվար 11է մինչեւ այսօր Անկլանոցիս նուիրատուաց անուանքն հանդերձ նուիրեց տեսակովն ու քանակութեամբը և թէ Ս. Ծննդեան առթիւ եղած հանգանակութեան օժանդակողաց ցանկն յերախտագիտութիւն բարերարաց։

Հաճեցէք ընդունիլ այս առթիւ մեր յարգանաց հաւատիքը։

ԱՆԿ. Ս. ՅԱԿՈԲԱՅ Կ. Հ.
Արենդարէ Արենդարէ
Պ. ՋԻՆԿԻԼԼԻ Վ. ԳԱՍՍԱՊԵԱՆ

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ ՑԱՆԿը

Ամենապատիւ եւ Գերերջանիկ Կաթողիկոս Պատրիարք Ստեփանոս Աղարեան	216
Արշիեպասիւ Տ. Կարապետ Արքեպիսկոպոս Ասլանեան	80
Ազարեան Տեարք	1080
Ալլահվէրտի Յովհաննէս էֆ.	540
Տիւզ Տիկին Մէհրան պէյ	270
Ազարեան Անտոն, Բէքմէզ Կամիտաս, Գուլումեան Պետրոս, Հաճիպեար Անտոն, Տամատեան Յովհաննէս էֆէնտիք՝ 216ական դրուշ։	
Բասմիասիս Գասպարի էֆ. 134 դրշ.	
Մուրատեան Մկրտիչ էֆ. 120 դրշ.	
Թօքաթեան Տիկին, Հասուն Պողոս, Մըսըրլեան Միչէլ, Ալլահվէրտի Նազարէթ, Մէհրանեան Մինասէ, Զամիչեան Յարութիւն, Պարֆիլա եւ Ընկր. Սիքր եւ Ընկր. Սթամպուլեան Յ. Մ. եւ Եղբայրն, Սինապեան Մկրտիչ, Վարդանեան Սահակ, Տէվլէթ Պաթիսթ, Բէքմէզ Զարեհ եւ Էտուար, Բարերար ոմն, Կիւլպէնկեան Եղբարք եւ Ընկր., Համալեան Յ. 108ական դրշ.։	
Զիլբոյեան Սահակ եւ Զրաճեան Գրիգոր էֆ.ք 100ական դրշ.	
Թօքա Թ. Պ. եւ Ընկր., Վարդանեան Յովսէփ էֆ. 95ական դրշ.	
Էթմէքճեան Խ. էֆ. 80 դրշ.	
Թորոսեան Հ., Թօլպեան Յովսէփ, Թօքլըեան Եղբարք, Լազեան Յովսէփ, Նալբան Ժորժ, Սինապեան Գրիգոր, Տաղարեան Կղմէս էֆ.ք 60ական դրշ.	
Գալատեան Պետրոս, Գարագաշ Կարապետ, Քէնարըզճեան Պետրոս, Գրնաճեան Յ. եւ Մանուկեան Տ., Կիւլպէնկեան Ս. եւ Ոլդիք, Հէքիմեան Վիչէն, Մխիթարեան Մ. եւ Յակոբեան Պ., Նաֆիլեան ոսքթոր Անտոն բաշա, Տիլսէզեան Գ. էֆ., Տիւզ Էտկար պէյ 54ական դրուշ։	
Թընկըրեան Աստուածատուր էֆ. 50 դրշ., Հաճիպեար Անտոն էֆ. 47½։	
Ազարեան Վիչէն, Ալլահվէրտի Աբրահամ, Ասլանկիլ Գրիգոր, Սուէլիի Թէոտորիսի, Բուլեեան Յակոբ, Քէչէչեան Մելքոն, Գրնաճեան, Գոճաման օղլու Բ., Զինկիլլի Պաթիսթ, Էնքսէրճեան Մկրտիչ, Մընտրէեան Բ. եւ Գ., Թընկըրեան Կարապետ, Թընկըրեան Տիկնայք, Ծաղիկեան Արգար, Կարագեան Մ., Կարագեան Յ., Կէօչեան Զէնոբ, Հարուեեան Օ, Ճամճեան Պ., Գարագաշ եղբարք, Ճիրմէճեան եղբարք, Մարեան Գ., Գրըլանկրճեան Երուանդ, Մուրատեան Երուանդ եւ Գոնթաթ, Շահինեան Վիչէն, Ուղուրլեան Կամիտաս, Պէկեան Առաքել, Պէշլամեան Յովսէփ, Սեպուհեան Գ., Սիրուհեան, Ստեփանեան Մ., Բաղթիվան Տ., Քէրիմեան Գօսմի էֆ.ք, Ֆէպլիս լուսանկարիչք, բարերար ոմն 40ական դրշ։	
Թօպաթլեան Մկրտիչ, Հաճիպեար Վիչէն, Հանրմեան Պողոս, Մեսրոպեան Ամտեփան, Շերպէթճեան Պողոս, Գրլճեան Անտոն էֆ.ք 27ական դրուշ։	

(Տէլ-Դ)

Մ Ի Ս Թ Է Ֆ Է Ր Բ Ի Դ Ա.

Շէհր Էմանէթինէ միւլհագ օյան չէհիրլէրտէ ժանտարմա պայրարը մուսամէլաթներն մունթազամ սուբէմտէ իճրասը իչին լիւզումը հալինէ միւլհագաթ թագարը պինպալբրընտան պիր գաթ լէկ պիր երիզպայը վէքիլի վէ իքի միւաղիմտէն միւէքքեպ օյմագ, վէ մուսթէլէհիւմ՝ մէմուրիյէթլերինէ նէօպէթէ տէվամ էյլէմէք իւզրէ, պիր միւհագաթ ալայ մէճլիսինին թէչքիլի՝ Շէհր Էմանէթինտէն մագամը Սէրասքերիյէ թէքլիֆ օլընմըշ տրը։

Մէգքիւր թէքլիֆի՝ Պապը Սէրասքերլիճէ էսասէն թասվիպ իտիլէրէք, անճագ մէճլիսի թէրքիպ իտէճէք զապթանտան պաշգասընն պիլա ըուխսաթ մահալլերինտէն այրըլմամալրը, վէ եալընզ իսթիհսալ օյունանճագ միւսաատէ իւզերինէ Տէրսաատէթէ կէլմէյէրի իլավէ իտիլմիշ տիր։

—Զէքմէճէտէն Սիլիվրիյէ գատար օյան սէվահրիյէ քեաին իսլաթթանէլերտէ եաբրմագտա օլուպ, գայըգլարրա Տէրսաատէթէ կէօնտէրիլէն Սիլիվրի եօղուրտը ֆիյաթընն թէրգագը իթմէմէսի իչին Իտարէի Սըհհիյէ թարաֆընտան իթթիխազ օլընան պիր գարար մուճիպինճէ՝ մէգքիւր եօղուրտը նագլ իտէն գայըգլար իքիյէ թագսիմ օյունարագ, պունլարտան պիր գըսմը պուլաշզգ վէ պիր գըսմը թէմիզ ատտա օյունանճագ, վէ թէմիզ գայըգլար պուրատան Գալիգրաթիայա կիտէրէք, օրատա պուլունան աթըպպա վէ մէմուրիյը սըհհիյէնին թահմը նէգարէթինտէ օլարագ, պուլաշզգ ատտ իտիլէն գայըգլարտան պիլա իսթաթաթ եօղուրտարը քէնտի սէֆինէլերինէ եիւքլէթիպ հէման Տէրսաատէթէ ավտէթ իտէճէք, վէ պինանէլէյհ գարանթինա մուսամէլաթընտան տօլայը եօղուրտ նագլ իտէն գայըգլար թէէսիրէ տուչար օյմայանճագ տրը։

—Ալէմանիա տէվլէթի թարաֆընտան Միւգէխանէի Հիւմայուն միւտիրի ամուդ։ Համտի պէյ էֆ. հազրէթլերինէ իթթա օյունան 1էնճի ռիւթպէտէն Գուրօն տը Բրիւս նիշանընը միւշարէյէհ թարաֆընտան գապուլ վէ լեհէլիյսապ թասվիգի խուսուսընա միւսաատէի Սէնիյէ էրգան պուլրուլմըշ տրը։

—Սթամպօլտա մուգիմ մանիֆաթուրա թիճճարընտան ժան Միչիգօրուս էֆ. մուհասիբիյինէ թէվգի օլընմագ իւզրէ պու քէրրէ մուհասիբիրին իտարէսինէ 308 արշին պատմա վէ եուլրու վէ բամպուգլու գումաշլար վէրմիշ տիր։

—Շէհր Էմանէթի միւհագաթընտան Գարթալ գազասը սանագ էմինիկի միւտտէթի խիթամ պուլմասընա մէպնի, եէրինէ մահալլինճէ Օնան էֆ. նամընտա պիրի ինթիխապ օյունարագ, պունըն մէմուրիյէթի թասվիգ օլընմըշ տրը։

—Ասիյէ նէգարէթիյէ պազը տէվարիրը ալիյէ իչիւն 311 սէնէի մալիյէսինտէ մուսամէլաթը գայտիյէտէ գուլլանըլմագ իւզրէ թապ օյունան սէֆիթերեր թէվգի օյընմաղլա, կէլէճէք մարտ իպթիտասընտան իթթիսարէն իչպու տէֆթերլեր իւզերինէ մուսամէլաթը լազզամ իճրա գըլընճագ տրը։

—Իթալիա սէֆիրէթի քեամիպլերինտէն գօնթ կրօթէլլօնընն աղրը սուրէթտէ խասթա պուլունտըղը իչտիրիլմիշ տիր։

—Էնգաբէ վիլայէթի զըրաաթ մուֆէթթիշի օյուպ, պիր միւտէթտէն պէրու մէէգունէն Տէրսաատէթտէ պուլընան Ասլան էֆ.՝ տիւն իպմիտ ազիմէթ էյլէմիշտիր։ Մուսթաֆէյհ Ասլան էֆ.՝ իպմիր սանճաղընտա քի չիֆթիճիրէք բիրինճ իլէ չէքիրկէ մազարրաթընտան մասուն պուլընան Գանտահարի պուղատայը թէվգի իթթիքտէն սօնրա, տօղրուճա մահալը մէմուրիյէթինէ կիտէճէք տիր։

—Թագրիպէն 300 սէյյահը համիլէն չէհրիմիզէ կէլմիշ օյան Ա-կ---Ռ- ՎէէրՒէ սէֆինէսի՝ պու կիւն Մէսնայա միւթէվէճճիհէն մանընմըզտան հարէքէթ իտէճէք տրը։

օրատա արապա բարչա բարչա օլմուշ տրը։ Համտ օյուն պու սրբատա հիչ պիր գազա վուգու պուլմամըշ տրը։

—Եունանիսթանտան Մրսրբա իտիսայ օլընան Թիւթիւն հագգընտա թանկիմ իտիլիպ թարաֆէյնճէ մուվաֆագաթ հասրլ օյտրգտան սօնրա թաստիգնամէկերինին թէսթիսի իչիւն էվվէլճէ Եունանիսթանին Գահիրէ ժէնէրալ գօնսօյսու Մ. Կէրիբարտի թարաֆընտան Ամինայա կէօնտէրիմիշ օյան մուգավէլէնամէնին թաստիգ օյընմըշ օյան նիւսխէսի պու հաֆթա Գահիրէյէ իրսալ օլընճաղընտան, Մրսրը խտիվէյէթի իլէ թէսթիսի իճրա գըլընճաղը իշարաթը մահալլիյէտէն տիր։

—Եէնի սէֆթինը Շահանէտէն Քէլէոելլոհ գօրվէթը Հիւմայունը տիւն սապահ քէօրիւտէն չգարագ միւհիմմաթը նարիյէսինի այմագ իւզրէ Զէյթունի Պունը Ֆապրիգաթ։ Հիւմայունը ալդրրարընա ազիմէթ էյլէմիշ, վէ միւհիմմաթը մեգքիւրէյի ալտրգտան սօնրա հաղը մէմուրիյէթի օյան Գըրիդը տէնիզէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

—Հէյյէրի ատա ճիվարընտա գարայա օթուրմըշ օյան Իտարէի Մախսուսէնին Սէլանէ վաքօրընն եիւքնտէն պիր գըսմը պօյալթրարագ՝ տիւն վաքօր եիւգուրիյտիկինտէն, գարանթինասընը իքմալ իթմէք իւզրէ վաքօր թուգյա թէհֆիֆուգխանէսինէ կիթմիշ տիր։

—Սթէնեատա Ռիզա պէյին եաբլըսընտա սաքին, գարագալ սէֆինէի Հիւմայունը գաբտանը Միւէյյան էֆ.ներն զէվճէսի իլէ քէրիմէսի տիւն քէօրիւտէն կէչմէքտէրը իքքէն, քերիմէսինին էլինէքի չանթա տէրունինտէ պուլունան 100 լիրա գըյմէթինտէ պիր էյմաս իչնէ իլէ պիր չիֆթ քիւբ վէ պիր ատտ եիւգիւք՝ քիմ օյարդը անպարլամայան պիր չաս թարաֆընտան աչըրըմըշ տրը։

Պու հավատիսի վէրէն Թիրճէմանը ՀէֆէէՒ կագէթասը՝ ատթիտէի միւլանագայը իլավէ իթմէքտէ տիր։

«Քէօրիւ իւգերինտէ համմարրգ իթմէք, պոդչա թաչըմագ վէսիլէսիյէ պիր չօգ մէճճուլ իւլ իսմ չօճուգլար կէօրիւմէքտէ տիր։ Պունլարրն նէ՞ իչիւն պուլատտա ատաչմագտա օյտուգլարը սիւվալ իտիրսէ, պունը թայինտէն քէնտիլերի տէ ատճիզ օյտրգլարը հալտէ, կիթտիքճէ ատէտի չօղալմագտա պուլունան մէգքիւր հաչարաթ եիւզինտէն քէօքրիւ իւգերինտէ պու կիպի բէք չօգ ահվալը միւէսսէֆէ վուգուա կէյմէքտէ տիր քի, պունլարրն օրալարտան տէֆթի իչիւն տարէրի արտէսինին նագարը տիգգաթրնը ճէլպ էյլէրիգ։»

—Խսկիչէհիր—Ենգարէ չրմէնարֆէր խաթթընն կիւզէրկեահընա թէսատիւֆ իտէն վագրթի արագիէր հագգընտա մէճլիսը իտարէի վիլայէթի գարարըյա պէհէր արշընը իչիւն 80 դրուշն գումբանեատան ալընարագ, մահալլի էվգաֆ սանարզընա թէսիմ գըլընարզը՝ վիլայէթի էվգաֆ մուհասէպէճիրկինտէն էվգաֆը Հիւմայուն նէգարէթինէ իչար գըլընմըշ տրը։

—Ասաքիրը Շահանէ սիվարի ալայարը իչիւն Ասատուրատան միւպայէա իտիրէն հայվանար՝ տիւն Տէրսաատէթէ վիւրուտ իթմիշ օյմաղլա, լոգամ կէչէն մուամէլէսիյֆա գըլընմագ իւզրէ տօղրուճա Պաղբ Սէրասքերիյէ կէօնտէրիմիշ տիր։

—Իզմիտ վէ ճիվարը գէյթուն ագաճլարընն թէֆթիշաթ վէ էմբր մուհաֆագասընա գայէթէ տրգգաթ օյունմասը իչիւն պիր սէյտար մէմուրը թայինի՝ մուգթէգար իրատէի Սէնիյէտէն պուրընմաղլա, մահալինճէ մուամալէյհ մէմուրը թայինիյէ իչէ պաչարասը մահալինտէն պիլտիրիլիյօր։

—Թագրիպէն 300 սէյյահը համիլէն չէհրիմիզէ կէլմիշ օյան Ա-կ---Ռ- ՎէէրՒէ սէֆինէսի՝ պու կիւն Մէսնայա միւթէվէճճիհէն մանընմըզտան հարէքէթ իտէճէք տրը։

ՊԱՆԳ ՕԹՕՄԱՆ

Ա Ն Օ Ն Ի Մ Շ Ի Ր Բ Է Թ Ի

Սէրմայէսի 10 միլիոն Ինկ. լիրա արբ։

Մէրքէզը իտարէսի Գալաթատա տրբ Սթամպոլտա Համիտիյէ ճատտէսինտէ Թոմսոն խանընտա, վէ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա 190 նոմէրոլը տարիէտէ պիրէր չիւպէսի վար արբ։

Լոնտրա վէ Բարիզտէ պիրէր իտարէխանէսի մէվճուտ տրբ։

Շէ-դեվէր

Ատալիա, Պաղտատ, Լիմասոլ, Բուսճուգ, Ատանա, Պէյրութ, Մէրսին, Սէլանիկ, Այտըն, Պրուսա, Նազիլի, Սամսուն, Հալէպ, Շամ, Նիգօսիա, Իզմիր, Իսքէնտէրիյէ, Գենուա, Ուշագ, Սօֆիա, Էտիրնէ, Լարնագա, Փիլիպէ, Թրապիզօն, Էնդարէ Գահիրէ, Բօրթասյիու։

Էհտամ վէ բօլիցա սէնէտտաթը մուգապիլինտէ, մուայյէն պիր վատէ իլէ՝ վէ եախոտ հիսապը ճարի գահտէսինճէ՝ իգրազաթ ագա բօլիցա սէնէտտաթը ագոնթօ էյլէյիպ, մէմալիքը Շահանէտէ վէ մէմալիքը էճենէպիյէտէ քահին պէլտէյլէր իւզէրինէ բօլիցա վէ չէք վէ գրէտի մէքթուպլարը վէ էմրը թէլէկրաֆի քէշիտէ վէ հիապը ճարի քիւշատը էահամ վէ թահվիլաթ վէ էշեատի զիգրյմէթ մուհաֆազա էյլէտիկի կիպի, մէմալիքը Շահանէտէ վէ մէմալիքը էճենէպիյէտէ գուբոն վէ բօլիցա պէտէլլէրինի թահսիլ, վէ Պօրսատա միւպայէտթի սրբարբչլարը-նը իյֆա վէ մէսքիւքեաթի պէյ ու ֆիւրուխթ իթտիկի. վէ Պանգը Օսմանիյէ վատէի մուայյէնէ իլէ թէվտի օլունան նուգուտ իշիւն,

Պիր սէնէ վատէ իլէ թէվտի օլընան մէպալիղէ 100տէ 2 պուչուգ, 6 այ վատէ իլէ օլան մէպալիղէ 100տէ պիր պուչուգ, 3 այ վատէ իլէ թէվտի օլընան մէպլաղա 100տէ 1 ֆահիզ վէրիլմէկի,

Սթամպոլտաքի չիպէկնին մուամէլաթը մէպսուսիյէտէն պաչգա էմթաա իւզէրինէ տախի իգրազը նուգուտ էյլէտիկի, էմանէթէն վէ եախոտ վէտիաի ատիյէ օլարագ թէվտի օլընան էչանընը մուհաֆազասընը տէրէօճտէ իթտիկի,

Պէյօղլունտա քահին չիպէսընին էմթաա մուամէլաթընան մատտա տիկէր մուամէլաթըն քահֆէխէնի իյֆա էյլէտիկի վէ րեցա ֆիյաթը իւզրէ գուբալը թահվիլաթ, եանի Բարիզ չէհրի օպվիկասիօնը, Բուսճուգ տէմիրեօլ թահվիլաթը, Եուսան բիյանգօլը թահվիլաթը, Բանամա բիյանգօլը ակնէտատը պէյ ու ֆիւրուխթ իթտիկի, Սթամպոլ վէ Պէյօղլունտա քահին չիպէպէյէտէ Բուսճուգ տէմիրեօլ թահվիլաթընն բրօմէյլերի տախի սաթբլարդը, վէ 50 լիրայա գատար սէնէվի 100տէ 3 ֆահիզ իլէ թէվտի օլընմագ իսթէնիլէն ագչէյի զապուլ իթտիկի իլան օլունբը։ 8—2

ՏՈՒԳՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

Իլան.

			էյլը պէմէ օլուբը հապտ
Իզմիտ	Բէյժ	անպարընտա	6408
Ատարազարը	»	»	1770
Գարամուսալ	»	»	400
Հէնտէք	»	»	214
			8792

Իզմիտ սանճաղբյա Ատա Բազարը վէ Հէնտէք վէ Գարամուսալ գազալարընընը 309 սէնէսի մանտալը օլարագ զիրրա թարաֆընտան թէրք օլունան թիւթիւնին մա հիսսէի իանէ էօյրէ ախտ գրամընան մանալի Բէժի իտարէսընէ թէֆրիգ իտիրմիշ օլան պալէտտէ մուհարրէր 8790 քիլօ թիւթիւն միյանընտա չէրպէ սալին օլանլարը սիմ մէճիտիյէ 20 զրչ. հիսապբյա պէհէր ատիգ գրյէսի 20 բարայա թաբլի Լօնտէսինտէ օլուպ թարիխը իրանտէն իթիպարէն 21 կիւն սօնրա իհալէի գանիյէսի իճրա զբրնճաղընտան, պունան զիյատէյէ թաբլա օլանլարընն, պունան զիյատէյէ Ռէժիմիյէ մէրքէզ միտիրիյէթինէ վէ Տէրսաատէթտէ Տոյոնը Ռէժիմիյէ իտարէի մէրքէզիյէ մուհանպէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէյլէրի իլան օլունբը։

14 չուպաթ 310 — 21—6

ՆԻՄՈՒՆԷԻ ԷՏԷՊԻՑԱԹԸ ՕՍՄԱՆԻՑԷ ՎԷ ՄԱԼԻՄՈՒԹԸ ՖԷՆՆԻՑԷ

Մէ-ելլէցէ

Շուրաի Տէվլէթի Պիտայէթ մահքէմէսի խիւլաֆարնտան վէ լիսան վէ էտէպիյաթը Օսմանէյէ վէ հիւսնի խաթթ մուալլիմի րիֆաթլու

ՊԵՏՐՈՍ ԷՖԷՆՏԻ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ

Պու ալֆա նէֆի ումումէ չամիլ պիր էսէրի նէյրէ մուվաֆֆագ օլմաչ տրբ։ Լուսպիյաթը Օսմանիյէ իլէ ֆիւնուն (ֆէնոն քէլիմէլէրէ մուատիլ Ֆրանսըզճալարը տա պուլրընը), սաֆի ու նահվ վէ նազմ ու արուզտա մալիւմաթը միւքէմմէլէ բէյտա իթմէկ վէ մէքտեթիպը ալիյէտէն պիրինտէ տուխսուլի իմթիհանը կէչիրմէք արզուսընտա պուլրնանլարը՝ պու քիթապտան բէք չօղ իսթիֆատէ իտէճքլէրի չիպէկտէն վարէսթէ տիր։

Դայէթ էհվէն եանի 4 զրուշ ֆիյ իլէ սաթրյմատա տրբ։ Մէրքէզը ֆիւրուխթ Պապ Ալի ճատտէսինտէ «Ճիհան» քիթիպանէսի իթթիխարինէ 78 նումարալը սիւքքան տրբ։ Հէր քիթիպսատէտ տախի պուլրընը։ 5—3

ԱՆՄԵՂ ԶԻՕՍԱՆԹ

ԸՆԴ ԱՄԵՆԸ 100 ՕՐԻՆԱԿ ՄՆԱՑԱՄ

«Զուարճալի Բաղդացոյց Ընտանեկան» կամ 60 հարցումներու պատասխաններ

Գինն է 7 Դահեկան

ՍԱՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՈՊԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

Լոնտրա 5 մարտ

Ինկիլ. Լսհամը Ինկ. Լիր.	104—43
Օսմ. էհամը աչրյար	26—87
» » գարանտար	27—37
» » Սէրի Ա	65—50
» » » Բ	45—87
» » » Գ	30—37
Սթամսն 1871	99—50
Օսմանլը Պանգասը	18—63
Բուսիա իսթիքրազը	—
Մըսըր տուլ. մութթահրտէ	104—75
» իսթիքրազը	104—50
Տաիրէի Սանիյէի Մըսըր	104—
Եունան 5 % 1879	31—50
Թուրքիա իսթիքրազը	—
Պուլկար իսթիքրազը	86—
Գամպիո Բարիզ 3 այ վատէ	25—37 40

—

Բարիզ 5 մարտ

Ֆրանս. էհ. 3 % ֆր.	103—50
» » 4½ %	108—05
Եէնի Օսմ. էհամը աչըլաը	27—50
» » » գազանտար	27—52
Մէ-պոպէլ	
Սէրի Բ.	45—30
» Գ.	30—40
Բումէլի չըմէնտֆէրի	143—50
Օսմանլը Բէյթիսի էհամը	530—
« Պանգասը	719—68
Գրէտի Լիոնէ	843—75
Գրէտի Ֆոնսիէ	910—
Գոնթուար տ'էսգոնթ	573—75
Սիւվէյզի ագաթոնը	3338—
Իթալիա էհամը	88—17
Մըսըր ֆոնտ. մութթահրտէ	530—
Բաքուրիշէ Թիւրք	193—75
Գամպիո 3 այ վատէ	25—23

—

Վիէննա 5 մարտ

Լոնտրա է-չէքսէ գամպիո	123—80
Բումէլի չըմէնտըֆէրի ֆի.	78—10
Օսմանլը Բէյժի ագաթոնը	257—20

—

ԴԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Եան. ուսմ. տիւն ագչ. գար.	30—23
» » » էն եիւքէք	30—27
» » » էն աչաղը	30—21
Գու. ոսպան աչըլար գ. ք.	30—27
Թանվիլաթը Օսմանիյէ	104—
Սէռի Ա.	65 20
» Բ.	46—
» Գ.	33—
Բումէլի չըմէնտ. ագչմ. գր.	144—
» » էն եիւքէք	145 25
» » էն աչաղը	142—75
» » ռէյտար	144—25
Ագչէ ֆահիպի	6—
Բէքար Դրչ.	—
Էէվլէտիզ » բէքար	40—

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՅԻՈՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ֆէնսիրալ	11—30
Սթամպոլ Ղանգասը	5—13
Օսմանլը Սիկուրթա չիրքէթի	9—20
Ռէժիի ագաթոնը	23—24
Ֆրանսայ	9—40

—

ԱԳԱՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 զրչ. ասան	Դրչ. Բ.
Պէյազ մէճիտիյէ Ֆասրը	108—25
Մէճիտիյէ »	97—
Գէշիլիք »	102—
Ալթընըզ »	103—
Ինկիլիզ լիրասը	110—32
Ֆրանսըզ ֆրանքը	88—13
Բոլ	90—30
Գրէքմից ֆրանքը	51—15
Գարպօն գայմէսի	8—37

ԳԱՄՊԻՕ

Լոնտրա	111—½
Բարիզ 3 այ վատէի	22—62½

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՖԷԷՐԻ ճանիպը ալիսնտէն

Նիզամիյէ Թանիյէ իտարէսի իշիւն 40000 քիլէպէն 50000 քիլէյէ գատար պուղտայն՝ իշպու չուպաթը Բումինին 23ինճի բէնճէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վերիւերէք, 25ինճի ճուսաա էրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնգիլի գապուլ իսթէճէկկինտէն, մէզքիւր պուղտայրն իթասընա թաբլա օլանլարըն՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ռումումիյէ տարէսինէ կէլմէլէրի։

3—1

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայ Շահանէ իշիւն ալընանագ էքսթրա սրարմաչէթ մօմբյա թալուզ, հինտի վէ բիլիճին միւնազասասընա պաչլանանաղընտան թաբլա օլանլարըն բազար վէ չարչէնպին կիւնլէրի Խազինէի ճէպլէրի մէզքիւրէյէ կէլմէլէրի։

18 չուպաթ 310 — 3—3

Պաղչէ Գարուսընտա Եօրկիատի խանընտա Նումէրօտա սաքին միֆլիս Եանի Սարասի գիմէթինտէ ալաճաղընը իսպաթ վէ եա մուվազաթէէն գապուլ վէ զայտ իթտիրմիշ օլան ալաճաղլարընն՝ Գանունանամէի Թիճարէթին 211ինճի վէ անը վէլի իտէն մատտէլէրի մուճինպինճէ, միֆիլոր մէրգում թարաֆընտան թէքլիֆ օլունանագ գանգօրատաթանընն միւգաքէրէսի իշիւն իյպու 1895 սէնէսի փետրվարրն 27ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 6 լատտէլէրինտէ Մահքէմէի Թիճարէթը Պահրիյէտէ իթիսասա մանասուս օտայա կէլմէլէրի իլան օլունը։

Ժիւժ Գօմիսէր

20 փետրվար 1895

ՏԷՐԲԱԼԻՅԷՏԷ ՆԵՖԻԼԱ ԽԱՆԸՆՏԱ մուգիմ միւֆիս Կ. Հաղարեան վէ չիւրէքեասը գիմմէթինտէ ալաճաղը օրանարրն՝ Գանունանամէի Թիճարէթին 199 վէ 200ինճի մատտէսի ահքեամընա թէվֆիգէն թարիխը իլանէն իմթիպարէն 20 կիւն գարֆընտա ալաճագլրարրն պիր գրթա մուֆրէտաթ տէֆթէրի իլ սէնէտաթ վէ թէմէսսիւքէրինի պիգզաթ վէ եա պիրվէքեաէ Մահքէմէի Թիճարէթը Պահրիյէյէ թագտիմ վէ մաթրուսաթրն թագիգի զրմրընտա Մահքէմէի Թիճարէթը Պահրիյէյին իֆրասա մախսուս օտաաա իշպու 311 սէնէսի մարարընն 20ինճի բազար էրթէսի կիւնինէն իթիպարէն 22ինճի չարչէնպիհ կիւնիւ ագշամընա տէկին սաաթ 6տան 9ա գատար թէսվիյէսինէ միւպատէրէթ օրանաճաղը, վէ միւտտէթը մէգքիւրէ էսնասընտա իսպաթը վիճուտ իթմէյէնէր հագգընտա գանուն մէգքիւրրն 210ընճը մատտէսի ահքեամրնն մէվգրի իճրայէ գօնուրաճաղը իլան օլունը։

Ժիւժ Գօմիսէր

20 չուպաթ 310

Զաթալճա գասապասընն զէպհիյէ վէ գանթար վէ հայվան ռուսումը,յա Զաթալճա վէ Գապագճա վէ Սինէք ի սթասիօնլարը գանթար վէ թէրգօս Նահիյէսինին գանթար վէ զէպհիյէ բէսվէրինին 311 սէնէսի մարարնտան սէնէքի մէրգումէ չուպաթը Նիհայէթինէ գատար պիր սէնէլիկի մահալինճէ միւգայէտէյէ գօնրլարդը, վէ ռուսումը մէգքիւրէնին՝ մատտան 1ինճի չարչէնպիհ կիւնիւ գարարատտէսի չէքիլիպ, պիր հաֆթա սօնրա եանի մահր մէգքիւրրն 9ինճր բէնճէնպիհ կիւնիւ իհտիրէ գաթիյէսինին իճրասը մուգարէր պուրնտրդընտան, Զաթալճա միթէսարրբֆլրդընտան պիտիրիմէ քէ, պունարտա թաբիպ օլանլարրն միւտտէթը մուհարրէրէ գարֆընտա մահալինէ միւրաճաաթ էյլէմէյլէրի իլան օլունը։

21 չուպաթ 310

Ռուբէն Լուսարարեանը՝ քիթապթը Ալէքսան էֆ. զիմմէթինտէ մահքիւմունպիհ օլան ալաճաղընն թէվֆիյէսի իշիւն պունտան ագտմ թահրիր հաճզէ ալընմրշ օլան ալէթթախմին 500 ճիլա մրգտարը «Ֆամիլիա Զօճուգլարրդ» «Միւսթանթիգին Խարարը» «Զիչէքճի Գրդը» «Նիսանը Այգ» վէ սակր բոման քիթապլարրյա քիւմուգ վէ բէսարիը միմթէնէվիաի սարէ՝ իշպու չուպաթը Բումինին 28ինճի սալը կիւնիւ սաաթ 7տէն 10ա գատար Սուլթան Պայազիտ մէյտանընտա պու քէրրէ ինչա իտիմիշ Սահհաֆլար չարչրսընտա մէմուրը մախսուս միվաճէէսինտէ պիմիւգայէտէ սա թըլյաճաղընտան, իշթիրասընա թաբիպ օլանլարրն վէ տահա գիյատ մալիւմաթ խմթէյէնէրին եէվմ վէ վազթը մէգդպուրտէ մահալը մէգքիւրտէ հագգրը օրմարրը Մահքէմէի Թիճարէթի իճրա տաիրէսինտէն իլան օլունը։

20 չուպաթ 310

Կէյրիզէ գազասընն 310 սէնէսի ալար մալինան Եարմճա անպարընտա մէվճուտ 1500 չինիք հնրթա վէ 360 չինիք չարր վէ 160 չինիք քիմէն թոխումը վէ 330 չինիք պուրչագ վէ 100 չինիք չավտար վէ 1760 չինիք եուլաֆրն իհալէի էվվէլիյէլէրի՝ չէնը չուպաթն 25ինճի կիւնիւ իճրա օլընմագ իւզրէ միւգայէտէյէ չրգարրլարը՝ վուգու պուլան իչարատան անպայրյմրշ օլարդընտան, զէխայիրը մէգքիւրէնին իշթիրասընա թաբիպ օլանլարը՝ մահալինճէ մէճիսը իտարէի գապա, վէ Տէրսաատէթտէ Մուհասպէպէ Ռումումիյէի Մարիյէ միւլհագամ գալէմինէ միւրաճաաթ էյլէմէյլէրի իլան օլունը։

21 չուպաթ 310

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՑՈՒՆ

Թէքբար իլան իլէ թաղիիրը մուամէլաթի օլընճայա գատար, եանի նազա իլէ ֆիւրուխթ օլընմագ գահիսէի վազ գէլընդնինճայա տէկին նալընդզ մանլիւաթը վազֆիյէսէն հիսէտարանդն հասպէշնիզամ պիրա միւգայէտ թէֆվիզ իտէճէքլէրի հիսսէյի սէքնէրին նրոքը մէճիտի 19 զրուչ վէ նրոքը սիկէրի Խազինէի Եվկաֆը Հիմայունդն սուրէթ վէ սէրկի վէ գուրմը իլէ սաթրյաճագ տրբ։ Թամմ հիսսէյի օրուգ տա պիրմիգայէտ սաթրլարրն մուաճճէլէսինին նրոքը լիրա 100 զրուչ հիսապբյա լիրա օլարագ, վէ սիկէր նրոքը քէգպիք սուրէթ վէ սերի գապուլիյէ իսթիֆա գրընճաճաղընտան, պու գապուլան ամիսի զվիքրմանիլաթրն մուայյէն օրան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան 4ինճի իլան միւտտէթի օրան իշպու 310 սէնէսի չուպաթրն 20ինճի կիւնինտուն իմիրարէն մահր մէգքիւրրն 27ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ հուզուրը ալիի նէգարէթէահտէ միւգայէտէին-թիհայէսի սաաթ 6տան 10ա գատար պելիճա էրթէսի սալը կիւնիւ 100տէ 5 զամմ գապուլ օրունճաճաղընտան, թաբիպ օլանլարրն՝ զրյմէթը մուխամմէնէյէրինին էօյրինէ միւսալի թէէմին ազէյէրէրիյէ պէկսպէր Մանիլաթի խտարէսինէ միւրաճաաթ իմմէյէրի լազամ կէլմէճէկիկնճի տէֆա օլարադ իլան օլունը։

..21, 22..1230.— (1) Պէյհիքթաչտա եէնի Մահալլէտէ Երյորդ վէ Պիւլպիւլ սօգաղընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 182 մէթրօ պիր գրթա արսանըն սիւսու հիսսէսի. միւնասիպի Նագիֆ։

..54..1750.—Սթավրօզ գարիյէսինտէ Ֆրսարդը ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 136 մէթրօ պիր գրթա արսանըն նրոքի հիսսէսի. հաճի Մահմուտ։

..19..8925.—Պէյհքթաչտա Էքմէքճի պաչը մահալլէսինտէ Զուգուր Զէչմէ սօգաղընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 117 մէթրօ արսատա մէպնի 6 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուլյուր միչթէմիլ 140 զրչ. քիրալը ախչապ 2 պապ մէնզիլին նրսֆ հիսսէսի. Հիւսնիւ։

.. 2, 4.. 4000.— Եէտի Գուլէ գուրպինտէ Ֆիւրքճի Պաչը Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Եէտի Գուլէ ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 104 մէթրօ արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 76 մէթրօ պաղչէ վէ իթթիսալինտէ 45 մէթրօ պաղչէյի միչթէմիլ վէ չէհրի 60 զրչ. քիրալը ախչապ պիր պապ մէնզիլին նրսֆ հիսսէսի. Հիւսնի։

..6..10000.— Էյուպտա Ճամիի Բէպիր մահալլէսինտէ վաքօր խաքէլէսի ճատտէսինտէ տէրունինտէ 2 պաղչէպան օտա վէ 1 քէպիր գուլյուր միչթէմիլ վէ սէնէվի 1000 զրչ. քիրալը միւթէհամիլ թախմինէն վէ թէրպիէն 1520 մէթրօ պիր գրթա պօսթանընն սիւրիւս հիսսէսի. հաճի Մահմուտ։

..25..12000.— Խասքէօյտէ Մահմուտ Ագա մահալլէսինտէ Շէքքր Գուլյուսը օսգաղընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 71 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 262 մէթրօ պաղչէյի միչթէմիլ վէ չէհրի 100 զրչ քիրալը միւթէհամիլ քեարկիր պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. էօրիճ Ահմէտ։

..41,43..1000.-Էյուպտա Ճէգրի Գասրմ Բաչա մահալլէսինտէ Զէօմլեքճիլեր ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 110 մէթրօ արսատա մէպնի վէ չէհրի 20 զրչ. քիրալը սալաչ պիր պապ սախրրն սիւրիւս հիսսէսի. էօրիճիւ Ահմէտ։

..9..7500.— Լանկատա Բեաթիպ Գասրմ մահալլէսինտէ եէնիգաբու ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 45 մէթրօ արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 2 օտայը միչթէմիլ վէ չէհրի 160 զրչ. քիրալը միւլք մա կէտիք քեարկիր պիր պապ սօդոնճը մաղազասընն բուպ հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

.. 10.. 1500.— Թաթավլատա